

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

TILDELINGSBREV
TIL
UTDANNINGSDIREKTORATET
FOR
2026

Innhold

1. Innledning	3
1.1 Regjeringens overordnede utfordringer og prioriteringer	4
2. Mål, oppdrag og føringer	6
2.1 Målstrukturen for kunnskapssektoren	6
2.2 Mål og oppdrag for Utdanningsdirektoratet	7
2.3 Øvrige føringer inkludert tverrsektorielle føringer	15
3. Tildeling av midler	18
3.1 Direktoratets driftsbevilgning og eksamensbevilgningen	19
3.2 Bevilgninger til virksomheter direktoratet har etatsstyringsansvar for	19
3.3 Tilskuddsbevilgninger	20
3.4 Prosjektmidler	27
3.6 Fullmakter	32
3.7 Disponering av budsjettmidlene for 2026	32
4. Fellesføringer	33
4.1 Fellesføringer for alle statlige virksomheter	33
4.2 Fellesføringer for virksomheter underlagt KD	34
5. Rapportering og resultatoppfølging	35
5.1 Rapportering om resultater	35
5.2 Rapportering om direktoratets underliggende virksomheter	36
5.3 Økonomirapporter og varsling om eventuelle avvik	36
5.4 Styringsdialogen	37
Vedlegg 1 Rapporteringsfrister i 2026	39
Vedlegg 2 Innspill til budsjettarbeid	40
Vedlegg 3 Utdyping av oppdrag gitt i kap. 4	42

1. Innledning

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Kunnskapsdepartementets styringssignaler for Utdanningsdirektoratet i 2026. Kunnskapsdepartementet viser til Innst. 12 S (2025–2026) og Prop. 1 S (2025–2026) for Kunnskapsdepartementet. I tildelingsbrevet tildeles direktoratet midler og vi gir en nærmere beskrivelse av vår styring av direktoratet i 2026.

Tildelingsbrevet gir en overordnet, men ikke uttømmende oversikt over hva Utdanningsdirektoratet skal prioritere og utføre i gjeldende år.¹ Oppdrag som gis i tildelingsbrevet er nye oppdrag av tidsavgrenset varighet som Utdanningsdirektoratet ikke tidligere er tildelt. Nummerering og rekkefølge på oppdragene sier ikke noe om prioritering mellom oppdragene. Utdypende informasjon om oppdragene ligger i vedlegg 3. Oppdrag som er gitt tidligere, gjentas ikke, og frister som tidligere er satt, gjelder inntil annet er formidlet fra KD.

I tillegg til føringer i dette tildelingsbrevet, fremkommer Utdanningsdirektoratets løpende ansvar, faste oppgaver og fullmakter i virksomhets- og økonomiinstruksen (VØI) for direktoratet. Utdanningsdirektoratet kan forvente å motta nye tildelinger og oppdrag gjennom året.

Redusert økonomisk handlingsrom i Norge i årene som kommer vil kunne medføre strammere driftsrammer, også for virksomhetene i kunnskapssektoren. Departementet forventer at Utdanningsdirektoratet utvikler egen omstillingsevne for å kunne møte endrede økonomiske rammer framover.

Direktoratet for økonomiforvaltning (DFØ) er i gang med en evaluering av Utdanningsdirektoratet for å kartlegge oppgaver, roller, ansvar, ressursbruk og drivere og vurdere hvordan den statlige virkemiddelbruken fungerer og hva som gir effektiv bruk av offentlige ressurser. Evalueringen vil avsluttes sommeren 2026.

Regjeringen har i sin plan for Norge løftet mer og bedre læring i skolen som et prioritert område: *Regjeringen arbeider for å snu den negative utviklingen i skolerestater, og særlig prioritere lesing, skriving og regning. Regjeringen vil vurdere endringer i hvilke fag elevene har på ulike tidspunkt i grunnopplæringen og omfanget av hvert enkelt fag. I 2026 skal vi sammen med kommunene og partene i skolen starte «Leseløftet». Vi skal få flere bøker inn i skolen, styrke lese- og skriveopplæringen, gi flere elever intensivopplæring, sette ned en lesekommisjon og sørge for at skolen legger til rette for mer konsentrasjon og mindre skjermbruk. Vårt mål er at norske elever igjen skal bli blant verdens beste lesere. Det krever ikke bare en satsing på lesing i skolen, men også en sterkere kultur for lesing i Norge. Alle i Norge skal få gode leseropplevelser gjennom et mangfoldig litteraturtilbud, god litteraturformidling og levende folkebibliotek, og vi vil lansere en ny leselyststrategi for voksne.*

¹ Tildelingsbrevet gjelder også virksomheter direktoratet er delegert styringen av. Udir må basere sin styring på de rammene som gis i styringsdokumenter fra KD til Udir.

1.1 Regjeringens overordnede utfordringer og prioriteringer

Departementet ber virksomhetene sette seg inn i Prop. 1 S (2025–2026) for Kunnskapsdepartementet. Her beskrives utviklingstrekk, tiltak og strategier som er viktige for virksomhetene å kjenne til.

En god og inkluderende barnehage og skole kan forebygge utenforskap, utjevne sosiale forskjeller og forebygge problemer som frafall eller marginalisering senere. Barnehagebarn skal gå i gode barnehager med stabil bemanning og trygge og kompetente ansatte. Det gir trygghet og stimulerer til lek, læring og utvikling. I fellesskolen skal elevene oppleve fellesskap, mestring og læring. Lærerne skal ha handlingsrom og gode verktøy for å være en tydelig leder i klasserommet og for samarbeid og dialog med hjemmet. Den videregående opplæringen skal forberede elever, lærlinger og voksne deltakere til arbeid og videre utdanning. Kommuner, fylkeskommuner og ansatte skal få god støtte i arbeidet med kvalitetsutvikling i barnehagene og skolene.

Mye går bra i norsk barnehage og skole, men departementet ser enkelte bekymringsfulle utviklingstrekk når det gjelder elevers læring, motivasjon og trivsel. I tillegg er det utfordringer knyttet til kompetanse og bemanning i sektorene. Samtidig skal våre felles ressurser brukes best mulig. Dette gjelder på alle forvaltningsnivåer og helt ut i sektorene. Framover blir det viktig å finne svar på hvordan vi får mer ut av det vi allerede har, framfor å legge på økte ressurser.

I dette kapittelet løfter departementet frem noen aktuelle prosesser som departementet vil ha særskilt oppmerksomhet på i 2026. Kapittelet er identisk i tildelingsbrevene til FUG/FUB, Statped og Utdanningsdirektoratet.

Et løft for barnehagene

Regjeringen har de siste årene prioritert lavere pris for å sikre høy deltakelse i barnehagen. Framover blir det viktigere å prioritere kvalitet og bedre bemanning.

God kvalitet på barnehagetilbudet krever tilstrekkelig og stabil bemanning og ansatte med god kompetanse. Veileder om tilstrekkelig bemanning i barnehagen skal bidra til klargjøring og støtte for barnehagene i forståelsen og praktiseringen av kravet om tilstrekkelig bemanning i barnehagen, og krever god implementering for å sikre likeverdig regelverksetterlevelse i barnehagene. Nedgangen i søkertallet til barnehagelærerutdanningene og mangel på barnehagelærere i deler av landet, viser at det er behov for å videreføre innsatsen på å rekruttere, utdanne og beholde flere kvalifiserte barnehagelærere, gjennom strategien Flere lærere i barnehage og skole – Strategi for rekruttering til lærerutdanningene og læreryrket 2024 – 2030.

Stortinget har vedtatt en ny barnehagelov som sikrer gode rammer for styring og finansiering av barnehagesektoren og som legger til rette for at vi kan styrke kvaliteten og kompetansen i barnehagene. Departementet tar sikte på at ny forskrift om tilskudd til private barnehager skal tre i kraft 1. august 2026, slik at de nye reglene får virkning fra 2027. Departementet tar videre sikte på at enkelte av endringene også skal fastsettes i dagens forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager, slik at de får virkning allerede fra 2026.

Mer praktisk og variert læring i alle fag

Regjeringens viktigste ambisjon for norsk skole er at elevene skal lære mer og bedre enn de gjør i dag. Å kunne lese er helt grunnleggende for barn og unges læring, utvikling og dannelse og for å kunne delta i videre utdanning, i arbeidslivet og i samfunnet. Flere undersøkelser viser at norske barn og unge har svakere leseprestasjoner og lavere lese lyst enn tidligere. Regjeringen har varslet at de i neste fireårsperiode skal bruke minst én milliard kroner på et lese løft for barn og unge, med tiltak rettet mot barn i barnehage og elever i grunnsopplæringen. Regjeringen vil ha en bedre balanse mellom bok og skjerm og mindre skjermbruk for de yngste i skolen. Barn og unge skal få tilgang til flere bøker i barnehagen, i klasserommet og i skolebibliotekene, og det skal være et bedre tilbud for elever med lese vansker/dysleksi. Den nasjonale satsingen Tid for lesing videreføres. Regjeringen vil sette ned en lese kommisjon som skal beskrive hva som gir den beste leseopplæringen og foreslå tiltak for å styrke barn og unges leseferdigheter og lese lyst. Lese løftet bygger videre på Sammen om lesing – Lese lyst strategien 2024-2030.

Regjeringen mener at tiltak for en mer praktisk og variert skolehverdag er viktige grep for å snu den negative utviklingen vi over tid har sett i læringsresultater, motivasjon og trivsel. I oppfølgingen av Meld. St. 34 (2023-2024), er det igangsatt et arbeid for å utvikle, koordinere og samordne oppbyggingen av et nasjonalt program for en mer praktisk skole. Tilskuddsordningen til utstyr og læringsarenaer er styrket i 2026 og inkluderer nå også 1.-4. trinn, i tillegg til 5.-10. trinn. I løpet av 2026 skal det også settes i gang utviklingsprosjekter, det skal utvikles flere pedagogiske ressurser og kompetansebyggende tiltak for en mer tverrfaglig praktisk skole.

Barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging må få den støtten de har rett til. Utdanningsdirektoratet vil i samarbeid med Statped levere et kunnskapsgrunnlag i februar 2026 med anbefalinger om tiltak for tidlig innsats, tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging. Dette vil bli et viktig grunnlag for departementets videre arbeid.

Alle barn og elever har rett til et trygt og godt barnehage- og skolemiljø. Det er variasjoner i hvordan regelverket praktiseres og etterleves. Regjeringen har iverksatt flere tiltak, herunder tilskudd til kommunene for skolemiljøteam og beredskapsteam. Satsingen videreføres i 2026. Ny strategi om barnehage- og skolemiljø skal være et utgangspunkt for videre arbeid på feltet.

Bedre forberedt til arbeid og videre utdanning

Regjeringen ønsker et videregående utdanningstilbud av høy kvalitet som forbereder unge og voksne på arbeidslivet og videre utdanning. Fullføringsreformen skal bidra inn mot regjeringens mål om at ungdommer og voksne tar i bruk sine rettigheter til opplæring, at alle fullfører videregående opplæring og blir kvalifisert til arbeid, lære plass og videre utdanning. Fag- og timefordelingen i videregående opplæring gjennomgås for å skape mer rom for fordypning og bedre studieforberedte elever. Flere tiltak rettet mot voksne prioriteres, slik at tilbudet til voksne i større grad møter etterspørselen. Formidling av lære plass til voksne skal også styrkes. Regjeringen etablerte i 2025 et nasjonalt senter for yrkesfag, og 2026 blir et viktig år for å utvikle senteret til å bli en strategisk aktør som arbeider for å utvikle fag- og yrkesopplæringen i Norge.

Sosial utjevning og inkluderende fellesskap

Regjeringen ønsker et samfunn der alle har like muligheter. Gode barnehager og skoler er avgjørende for at barn og unge skal ha like muligheter i utdanning og samfunnet. Det er nødvendig med en tidligere innsats og mer samordnet oppfølging overfor barn og unge som trenger hjelp og støtte. Flere departementer jobber med en mer felles politikkutforming og vil samordne virkemidlene på oppvekstområdet. Dette vil blant annet gjøres gjennom samfunnsoppdraget for inkludering av barn og unge, tiltakene i Meld. St. 28 (2024–2025) Tro på framtida – uansett bakgrunn, innsatsen for å forebygge og hindre utenforskap, marginalisering og barne- og ungdomskriminalitet og videre utvikling av den tverrsektorielle tilskuddsordningen til kommunene for helhetlig og forebyggende tiltak til barn og unge (programfinansiering).

Fremtidens fellesskole

Skolen er en av de viktigste fellesarenaene i det norske samfunnet. Regjeringen har satt ned et offentlig utvalg som skal utrede og skape diskusjon om skolens rolle i fremtidens samfunn. Fellesskoleutvalget skal blant annet vurdere hvilke trekk ved samfunnsutviklingen som utfordrer skolen, og hvordan skolen også i fremtiden skal fremme læring, fellesskap, tillit og demokrati. Utvalget skal levere sin innstilling innen august 2026.

Kommunekommisjonen

Regjeringen har nedsatt en kommisjon som skal komme med forslag til endringer for bedre styring av kommunene, bedre bruk av personell og bedre tjenester.

2. Mål, oppdrag og føringer

2.1 Målstrukturen for kunnskapssektoren

Kunnskapsdepartementet har følgende tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Kunnskap legger grunnlag for demokrati, velferd, omstilling og bærekraft
- Samfunnet og arbeidslivet har tilgang på relevant kompetanse
- Kunnskapssektoren utjevner sosiale og geografiske forskjeller

De tre hovedmålene beskriver samfunnsoppdraget til Kunnskapsdepartementet og blir utdypet gjennom undermål for de ulike politikkområdene:

- Flere synlige og fremragende forskningsmiljøer
- Flere deltar i internasjonale lærings- og forskningsmiljøer
- Kunnskapssektoren har tilbud av høyere kvalitet
- Kompetanseheving og livslang læring er mer tilgjengelig for alle over hele landet
- Sterkere felles opplærings- og utdanningsmiljøer som fremmer inkludering, motivasjon og mestring
- Medarbeidere i kunnskapssektoren har mer relevant kompetanse
- Opplæring og utdanning som gir flere relevant kvalifisering
- En mer samordnet og tidligere innsats for alle barn og unge

Virksomhetene spiller en viktig rolle for å nå målene. Det er viktig med godt samspill mellom Kunnskapsdepartementets underliggende virksomheter slik at alle bidrar til hverandres måloppnåelse.

Det overordnede målbildet skal danne grunnlag for prioritering av faglige mål og temaområder, og for utvikling av nye tiltak og virkemidler.

Norge har, med bakgrunn i urfolks særlige rettigheter, en særlig forpliktelse til å ivareta samiske barns og foreldres interesser. Direktoratet skal, i samarbeid med departementet, følge opp disse forpliktelsene for barnehage og grunnopplæring.

Utdanningspolitikken omfatter virkemidler for å sikre god barnehage, skolegang og opplæring for alle barn, unge og voksne uavhengig av forutsetninger. Virkemidlene er spredt mellom flere departementer, regionale og kommunale aktører, partene i arbeidslivet og enkeltbedrifter. For å møte utfordringene i utdanningspolitikken er det behov for samarbeid mellom flere aktører på tvers av sektorer og forvaltningsnivå.

2.2 Mål og oppdrag for Utdanningsdirektoratet

I dette kapitlet følger samfunnsoppdrag, mål, styringsparametere og resultatkrav for direktoratets virksomhet i 2026. Mens samfunnsoppdrag og mål ligger fast for årene som kommer, angir styringsparameterne områder med særskilt oppmerksomhet i styringen i det kommende året. Resultatkravene konkretiserer forventningene til direktoratets innsats i 2026. I kap. 2.2 gis også nye oppdrag og føringer som gjelder for 2026.

Målstrukturen beskriver hvordan Utdanningsdirektoratets innsatser skal gi effekter for barn, unge og voksne i barnehage og grunnopplæring. Flere forutsetninger må være til stede for at dette skal skje, og målene om likeverdige barnehage- og opplæringstilbud samt gode lag rundt barn og elever peker særlig på Utdanningsdirektoratets innsats for å støtte aktørene rundt. Direktoratets rolle og ansvar handler om å sørge for gode nasjonale rammer for at barnehager, skoler og fagopplæring kan realisere samfunnsoppdraget. På denne måten bidrar direktoratet til overordnet måloppnåelse for kunnskapssektoren. Digitalisering har status som et strategisk utviklingsområde. Direktoratet skal rapportere på dette i samme omfang og hyppighet som målene.

Strammere økonomiske rammer både i forvaltningen og ute i sektorene, stiller større krav til effektiv ressursutnyttelse. For å møte direktoratets behov for prioritering, er det enighet om fremover å strukturere deler av den faglige dialogen etter tematiske porteføljer, hvor spørsmål om ambisjonsnivå og prioritering drøftes løpende og skriftliggjøres ved behov.

Kunnskapsdepartementet vil også styrke dialogen rundt utkast til nye oppdrag og om avslutningen/utfasingen av oppdrag for å ha oppmerksomhet på utvikling i direktoratets portefølje. Departementet viser også til den pågående evalueringen av direktoratet, som vil bidra med kunnskap om ressursbruk og treffsikkerhet i virkemiddelbruk, som kan ligge til grunn for eventuelle endringer i styring og innretning fremover, jf. omtale av evalueringen i innledningen.

Departementet og direktoratet vil også følge opp kartleggingen av ressurssituasjonen i statsforvalterembetene i regi av Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet, med tiltak som kan bidra til mer effektiv ressursbruk og en vridning av aktiviteten mot mer forebygging, veiledning og støtte til sektor.

Utdanningsdirektoratets samfunnsoppdrag

Utdanningsdirektoratet har et overordnet ansvar for at utdanningspolitikken blir satt i verk i barnehage, grunnskole og videregående opplæring og for å bidra med et faglig beslutningsgrunnlag til departementet. Direktoratets samlede innsatser skal bidra til at

- barn i barnehage får behovene sine for lek, omsorg og allsidig utvikling ivaretatt
- barn, unge og voksne lærer, mestrer og trives i opplæringen
- barnehager og skoler bidrar til gode oppvekstmiljøer
- barn, unge og voksne blir kvalifisert og forberedt på deltakelse i arbeids- og samfunnsliv

Mål 1 for direktoratet	Resultatkrav 2026
En barnehage som gir en god start i livet <i>Målet omhandler Udirs innsats for å ivareta barns behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for utvikling, i tråd med rammeplanen for barnehage.</i> <i>Styringsparametere:</i> • Utvikling i bemanning i barnehagen • Utvikling i ansattes kompetanse • Kunnskapsgrunnlag om kvalitet i barnehagen • Spesialpedagogisk hjelp til rett tid/tidlig innsats	1.1 Støtte barnehagene i arbeid med rammeplan for barnehagen og med kvalitetsutvikling, og gjennomføre pilot for støtte til kvalitetsutvikling i barnehage 1.2 Videreutvikle og iverksette tiltak for bedre tidlig innsats og tilbud til barn med behov for spesialpedagogisk hjelp 1.3 Oppsummere kunnskapsgrunnlaget og anbefale tiltak som kan gi et godt barnehagetilbud til nyankomne og barn med innvandrerbakgrunn 1.4 Implementere og følge med på hvordan det helhetlige systemet for kompetanse- og karriereutvikling virker for barnehagene 1.5 Støtte til sektor med å finne løsninger på bemanningssituasjonen, herunder utfordringene med sykefravær

Mål 2 for direktoratet	Resultatkrav 2026
En opplæring som gir god læring, utvikling og danning <i>Målet omhandler Udirs innsats for å ivareta danning og utdanning i tråd med helheten i læreplanverket.</i> <i>Styringsparametere:</i> • Resultater i lesing og matematikk • Fullføring yrkesfag med fagbrev • Kvalifisering til yrkesliv eller videre studier • Status for gruppen utenfor opplæring/jobb 16-24 • Gjennomføring og utvikling av eksamen • Skolen som arena for demokrati og medborgerskap • Utvikling i ansattes kompetanse • Utvikling i lærerrekruttering • Individuelt tilrettelagt opplæring til rett tid	2.1 Utvikle nasjonalt program for praktisk læring 2.2 Videreutvikle ressurser som støtter skolenes arbeid med lesing og skolebibliotek og vurdere endringer i læreplanverket. 2.3 Foreslå endringer i læreplaner i matematikk for å utvikle ressurser som støtter skolene. 2.4 Gjennomføre tiltak for å redusere risiko knyttet til eksamensgjennomføring 2.5 Iverksette tiltak for å styrke kvaliteten i standpunktvurderingen 2.6 Støtte fylkeskommuner og arbeidsliv i å ta i bruk modulbasert opplæring, og samordne

	innsatsen på tvers av sektorer for at flere voksne kvalifiserer seg til arbeid eller videre utdanning 2.7 Utvide med modulstrukturerte læreplaner i videregående opplæring i lærefag der arbeidslivet har kompetansebehov og voksne har behov for kvalifisering 2.8 Implementere og følge med på hvordan det helhetlige systemet for kompetanse- og karriereutvikling virker for grunnskole og videregående opplæring 2.9 Utvikle kunnskap om hvordan fullføringsretten gjennomføres, og sette i gang tiltak for å sikre at retten blir fulgt 2.10 Vurdere hvordan fagtilbud, opplæringsmodeller og utdanningens størrelse påvirker håndterbarhet og gjennomføring i videregående opplæring 2.11 Oppsummere kunnskapsgrunnlag og anbefale tiltak som kan bedre opplæringen for nyankomne og elever med innvandrerbakgrunn 2.12 Videreutvikle og iverksette tiltak for bedre tidlig innsats, tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging
--	---

Direktoratet skal gjennomføre følgende nye oppdrag med størst relevans for dette målet:

- Oppdrag 2026-1: Justering i læreplanen i kunst og håndverk
- Oppdrag 2026-2: Utvikle individregistre over barn i barnehage og grunnskoleopplæring

Mål 3 for direktoratet	Resultatkrav 2026
Trygge og gode barnehage- og skolemiljø Målet omhandler Udirs innsats for å ivareta at alle barn og elever skal ha et trygt og godt barnehage- og skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring. <i>Styringsparametere:</i> • Utvikling i trivsel og tilhørighet • Utvikling i bekymringsfullt fravær • Sektorenes forebyggende arbeid	3.1 Gjennomføre målrettede og tilpassede tiltak for barnehager, skoler og kommuner som har utfordringer i arbeidet med et trygt og godt barnehage- og skolemiljø 3.2 Gjennomføre tiltak for å støtte barnehagesektorens forståelse, implementering og etterlevelse av reglene om barnehagemiljø, særlig knyttet til forebyggende arbeid og aktivitetsplikten 3.3 Formidle kunnskap og råd som skal støtte det systematiske og kontinuerlige arbeidet med å fremme et trygt og godt barnehage-, SFO- og skolemiljø 3.4 Utarbeide og formidle en nasjonal faglig retningslinje med kunnskapsbaserte anbefalinger for å forebygge og følge opp skolefravær. 3.5 Evaluere og følge opp tilskuddsordninger som skal bidra til å etablere eller utvide eksisterende skolemiljøteam og beredskapsteam mot barne- og ungdomskriminalitet 3.6 Gjennom statsforvalterne, styrke kommunene i rollen som barnehagemyndighet og skoleeier, for blant annet å styrke arbeidet med forebygging og skolemiljø

Mål 4 for direktoratet	Resultatkrav 2026
Likeverdige barnehage- og opplæringstilbud <i>Målet omhandler Udirs innsats for å oppnå likeverdig kvalitet i barnehager og opplæringstilbud på tvers av geografiske og andre skillelinjer.</i> <i>Styringsparametere:</i> • <i>Differensiering av Udirs støtte og verktøy</i> • <i>Støtte til systematisk og dialogbasert arbeid med kvalitet i kommunene</i> • <i>Sektorenes bruk av nasjonale fellesløsninger og standarder</i> • <i>Utjevning av forskjeller i resultater mellom elevgrupper</i> • <i>Sikkerhets- og beredskapstilstanden i sektor</i>	4.1 Følge opp evalueringen av implementering av opplæringsloven. 4.2. Gjennomføre tiltak som støtter implementering av opplæringsloven i sektor. Områder med høy risiko for regelverksbrudd er prioritert. I 2026 gjelder dette særlig: * Skolemiljø * Individuell tilrettelegging * Særskilt språkopplæring * Retten til å fullføre 4.3 Anbefale og gjennomføre tiltak for økt etterlevelse på områder i barnehageloven med høy risiko for brudd. I 2026 gjelder dette særlig: * Barnehagemiljø * Spesialpedagogisk hjelp 4.4 Gjennomføre tiltak som støtter sektors implementering av nytt regelverk om tilskudd til private barnehager 4.4 Utvikle og tilpasse kunnskapsbaserte råd, anbefalinger og støtte som gir nytte for sektor, basert på blant annet brukerinnsikt 4.6 Videreutvikle oppfølgingsordningen for å bidra til bedre helhet og sammenheng i kvalitetsarbeidet hos kommuner med svake resultater over tid

Mål 5 for direktoratet	Resultatkrav 2026
Gode lag rundt barnet og eleven <i>Målet omhandler Udirs innsats for å oppnå treffsikkert samarbeid på tvers av ulike ansattegrupper, sektorer og forvaltningsnivå for at barn og elever skal få de tjenestene de har behov for og krav på.</i> <i>Styringsparametere:</i> • <i>Udirs innsats i det tverrfaglige/tverretatlige arbeidet med laget rundt barnet og eleven</i> • <i>Oppbygging av spesialpedagogisk kompetanse i kommuner og fylkeskommuner</i> • <i>Innsats for økt deling/gjenbruk av data på tvers av sektorer</i>	5.1 Bidra til utvikling av kommunenes forebyggende arbeid på oppvekstområdet, 5.2 Utrede støtte og eventuelt regelverksendringer som kan styrke kommunenes arbeid med oppvekstområdet 5.3 Følge opp kartleggingen av utfordringer for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, og besluttede tiltak 5.4 Lede arbeidet med felles tiltak for tverrsektoriell lederutvikling på oppvekstfeltet

Direktoratet skal gjennomføre følgende nye oppdrag med størst relevans for dette målet:

- Oppdrag 2026-3: Om å avgi ressurser til deltakelse i innsatsgruppen for det målrettede samfunnsoppdraget Ingen barn og unge utenfor!
- Oppdrag 2026-4: Oppdrag om utredning av roller og ansvar i forebygging av barne- og ungdomskriminalitet
- Oppdrag 2026-5: Pedagogiske ressurser om vold - opplæring, forebygging og håndtering av vold og overgrep

Digitalisering som et strategisk utviklingsområde

KD og KS sin felles strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole har som mål å sikre at digitaliseringen i sektoren er ansvarlig, kunnskapsbasert og planmessig. Utdanningsdirektoratet har tidligere fått i oppdrag gjennom tildelings- og oppdragsbrev å følge opp sentrale deler av implementeringen av strategien. I 2026 skal direktoratet fortsette dette arbeidet i tråd med gjeldende plan og kvartalsvise møter med departementet og annen styringsdialog.

Etableringen av felles støttetjenester for personvern, informasjonssikkerhet og universell utforming i digitale læremidler, læringsressurser og plattformer - i sammenheng med læremiddelkatalogen - har høy prioritet. Kunstig intelligens utgjør en sentral del av utfordrings- og mulighetsbildet fremover. Utdanningsdirektoratet må inkludere kunnskap om dette i aktuelle støtte- og veiledningsressurser. Utredningen av teknologifag og digitale ferdigheter som grunnleggende ferdigheter er en viktig leveranse for å støtte dette arbeidet.

I 2026 skal direktoratet videreutvikle kunnskapsgrunnlaget gjennom forskningsprogrammet for digitalisering og digital kompetanse, samt systematisk innhenting av innsikt og erfaringer via eksisterende virkemidler. Bruken av kunnskapsgrunnlaget må sees i sammenheng med andre store tiltak, som evaluering av fagfornyelsen og det nye lesesløftet, jf. mål 2 i dette tildelingsbrevet). Implementeringen av tiltakene i strategien skal også sees i sammenheng med stortingsmelding nr 34 *En mer praktisk skole*, og regjeringens nasjonale digitaliseringsstrategi 2024-2030, *Fremtidens digitale Norge*.

Videreutvikling av samarbeidet med Sikt skal prioriteres der det er relevant.

Andre oppdrag

Ingen andre oppdrag.

Nye faste oppgaver

Ingen nye faste oppdrag.

Forhåndsvarsling om oppdrag som trolig kommer

For at direktoratet best skal kunne planlegge virksomheten for 2026, vil vi varsle om oppdrag som ikke ennå er ferdig definert, men som direktoratet må påregne å motta, og som kan påvirke ressursbruken i direktoratet.

Skolegangen til barn på barnevernsinstitusjon

Utdanningsdirektoratet vil i tillegg til tildelingsbrev 2026 få et felles oppdrag med Bufdir om å sikre en bedre skolegang til barn på barnevernsinstitusjon. Oppdraget vil være en del av oppfølgingen av varslede tiltak i Prop. 83L «Kvalitetsløftet i barnevernet» (kap. 8.7). Endelig oppdrag vil utarbeides i samarbeid mellom BFD og KD, i dialog med direktoratene.

Nye regler om styring og finansiering av barnehagesektoren

Stortinget vedtok endringer i barnehageloven 6. juni 2025, se Prop. 138 L (2024-2025) Endringer i barnehageloven (styring og finansiering av barnehagesektoren) og Innst. 510 L (2024-2025). Departementet sendte forslag til ny forskrift om tilskudd til private barnehager (finansieringsforskriften) på høring 25. juni 2025, med høringsfrist 30. september 2025.

I høringsnotatene om forslag til lovendringer og ny finansieringsforskrift skriver departementet at for å sikre god implementering og støtte til kommunene i overgangen til nytt regelverk, vil det gis statlig støtte og veiledning. Utdanningsdirektoratet må påregne oppgaver knyttet til dette arbeidet. Det vil også komme oppdrag om evaluering av enkelte deler av det nye regelverket, oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak nr. 829 (2024-2025) om å vurdere behov for endringer i forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager § 8 fjerde ledd og om å utarbeide veiledning til kommunene om kravet til samlet barnehageanlegg i barnehageloven § 7 b.

Leseløftet

Regjeringen har varslet at den i neste fireårsperiode skal bruke minst én milliard kroner ekstra på et leseløft for barn og unge. For å gi ønsket effekt, må en slik satsing omfatte både barnehage, grunnskole og videregående opplæring. Tiltakene bygger på *Sammen om lesing – Leselyststrategien 2024-2030* (KD og KUD). Tilskuddsordningene for lærebøker, utvidelse av tilskudd til skolebibliotek og bøker i barnehage under kap. 226.21, 226.62 og 231.21, er en del av dette leseløftet. Regjeringen vil nedsette en lesekommisjon som skal beskrive hva som kan bidra til leselyst og gir god leseopplæring. Kommisjonen skal gi anbefalinger til barnehager, skoler og lokale myndigheter. Utdanningsdirektoratet kan regne med å få flere oppdrag knyttet til leseløftet.

Kunnskap om vold og trusler i skole

Under forutsetning av Stortingets tilslutning vil Kunnskapsdepartementet ta initiativ til en dialog med Utdanningsdirektoratet om hvordan få enda mer kunnskap om hvilke tiltak som kan forebygge omfanget av vold og trusler i skolen i løpet av 2026. jf Prop. 1 S (2025-2026).

Tilbudsstruktur innenfor yrkesfag

Udir må påregne å få i oppdrag å vurdere mulige endringer i det yrkesfaglige tilbudet i videregående opplæring i samsvar med behovene i arbeidslivet. Vurderingene skal være basert på innhentet kunnskap om det yrkesfaglige utdanningstilbudet i samråd med Nasjonalt senter for yrkesfag.

Organiseringen av skolehverdagen for de yngste elevene

Udir må påregne å få i oppdrag å vurdere mulige endringer i organiseringen av skolehverdagen for de yngste elevene i grunnskolen.

2.3 Øvrige føringer inkludert tverrsektorielle føringer

Samarbeid med Statped

Utdanningsdirektoratet skal samarbeide med Statped på områder hvor de to virksomhetene har tilgrensende ansvar. Samarbeidet bør bygge opp under arbeidet med å forsterke Utdanningsdirektoratets innsats innen spesialpedagogikk og inkludering, og Statpeds arbeid med å systematisere og dele kunnskap fra praksisfeltet. I 2026 vil det være spesielt viktig å videreutvikle samarbeidet om læremidler og tegnspråk.

Utdanningsdirektoratet leverer i februar 2026 et kunnskapsgrunnlag med forslag til anbefalinger om tiltak for å sikre bedre tidlig innsats, tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging. Statped har bidratt med viktige innspill til kunnskapsgrunnlaget og tiltak. Dette er et viktig grunnlag for videre samarbeid mellom direktoratene.

Utvikling av økonomisk tilsyn med private barnehager og private skoler

Utdanningsdirektoratet skal i dialog med departementet følge opp relevante funn og anbefalinger fra Riksrevisjonens undersøkelse for 2024 om Utdanningsdirektoratets økonomiske tilsyn av private barnehager og skoler.

Samarbeid for utsatte barn og unge

Utdanningsdirektoratet skal støtte opp om mål og ambisjoner for departementenes Kjernegruppe for utsatte barn og unge (KUBU). De prioriterte temasakene; barne- og ungdomskriminalitet og psykisk helse, videreføres i 2026. Utdanningsdirektoratet skal aktivt bidra i tverrsektorielle samarbeid og samordne innsats rettet mot utsatte barn og unge. Direktoratet skal særskilt forplikte seg til å samarbeide og dele informasjon på tvers av sektorgrenser og forvaltningsnivåer i arbeidet om barn og unge som er i fare for å bli rekruttert inn i kriminalitet eller allerede er det. Direktoratet må, i samarbeid med velferdstjenestene og aktører i straffesakskjeden, tilrettelegge for slik deling av informasjon innenfor dagens hjemler. Direktoratet skal vurdere hvilke tiltak som kan være aktuelle for å fremme mer informasjonsdeling, og hvordan disse kan gjennomføres. Det vises for øvrig til kapittel 8 i Justis- og beredskapsdepartementets veileder om taushetsplikt, opplysningsrett og opplysningsplikt i forvaltningen. Direktoratene skal samarbeide om eventuelle felles satsingsforslag og omprioriteringer på tvers av etatene inn mot 2027-budsjettet. Bufdir har ansvar for å koordinere og lede etatssamarbeidet.

Samfunnsoppdraget om å inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv
Regjeringen har igangsatt samfunnsoppdraget «Ingen barn og unge utenfor!» for å inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv, jf. Meld. St. 28 (2024–2025) *Tro på framtida – uansett bakgrunn* og Meld. St. 5 (2022–2023) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032*. Målet er en betydelig reduksjon i utenforskap blant barn og unge innen 2035. Samfunnsoppdraget er en nasjonal innsats for å mobilisere til nye arbeidsmåter og samarbeid mellom aktørene i stat, kommune, frivillighet, arbeidsliv, stiftelser og forskningsinstitusjoner. Direktoratet skal bidra i den nasjonale innsatsen gjennom informasjonsdeling og samarbeid om tjenesteutvikling der det er relevant.

Samarbeid for god psykisk helse og livskvalitet

I Meld. St. 23 (2022–2023) *Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2033)* peker regjeringen ut en retning for politikken innen psykisk helsefeltet. Målet er at flere skal oppleve god psykisk helse og livskvalitet, og at de som har behov for psykisk helsehjelp skal få god og lett tilgjengelig hjelp. Betydningen av tverrsektoriell innsats fremheves som sentralt for å nå dette målet. Helsedirektoratet har det overordnede koordineringsansvaret på direktoratsnivå, og Utdanningsdirektoratet må påberegne å bidra i arbeidet med å følge opp tiltakene og ambisjonene i planen som gjelder barn og unge, og der barnehagen og skolen har en rolle, herunder rapportering og anbefalinger til videre utvikling av opptrappingsplanen. Konkrete oppdrag vil bli formidlet på vanlig måte fra Kunnskapsdepartementet.

Samarbeid for sammenhengende digitale tjenester

Det skal bli enklere for innbyggere, næringsliv og frivillige organisasjoner å samhandle med offentlig sektor. De skal oppleve sammenhengende og helhetlige digitale tjenester, uavhengig av hvem som tilbyr dem. Aktørene må samarbeide for at vi skal kunne nå denne ambisjonen. Departementet viser til oppfølgingen av strategien *Fremtidens digitale Norge*. Som del av

oppfølgingen, skal Utdanningsdirektoratet bidra inn i arbeidet med «Enklere tilgang til informasjon (ETI)» som er en del av livshendelsen "Alvorlig Sykt Barn", og representere sin sektor i ETI-rådet og i innholdsarbeidet.

Samarbeid for trygg digital oppvekst

Regjeringen har varslet flere grep for å redusere de negative sidene ved barns digitale liv. Direktoratet skal delta i direktoratsgruppen for trygg digital oppvekst og blant annet samarbeide med Medietilsynet og Helsedirektoratet om informasjonsarbeid knyttet til barn og unges digitale oppvekst. Direktoratet skal se samarbeidet i sammenheng med oppfølging av tiltak i Meld. St. 34 (2023-2024) kapittel 7.

Revisjon av strategi for personer med funksjonsnedsettelse

Et samfunn for alle - strategi for likestilling av mennesker med funksjonsnedsettelse skal revideres våren 2026. Utdanningsdirektoratet skal bidra inn i arbeidet med revidering og gjennomføring av regjeringens strategi for likestilling av personer med funksjonsnedsettelse. Dette inkluderer utvikling og oppfølging av tiltak og deltakelse i Bufdirs direktoratsgruppe for likestilling av personer med funksjonsnedsettelse.

Tverrsektorielt samarbeid for at flere får en varig tilknytning til arbeidslivet

Arbeidsmarkeds-, integrerings- og utdanningsmyndighetene har felles mål om å gi flere muligheten til å fullføre videregående opplæring, herunder en fagopplæring, eller annen opplæring som gir en varig tilknytning til arbeidslivet. Virkemidlene for å få til dette ligger både i AV-dir, IMDi, HK-dir, Lånekassen og Udir (Utdanningsdirektoratet).

Det er etablert et særskilt samarbeid om ulike tiltak rettet særlig mot ledige og utsatte grupper gjennom et felles oppdrag til AV-dir, HK-dir og IMDi. Lånekassen og Utdanningsdirektoratet skal bidra inn i samarbeidet med de øvrige virksomhetene innen sine ansvarsområder for å redusere kjente barrierer for tilgang til utdanning- og opplæring. Samarbeidet kan handle om livsopphold og tilpasning av tjenestene til målgruppen, og skal bidra til at tiltak som treffer målgruppen skal henge bedre sammen.

Samarbeid med kriminalomsorgen

Utdanningsdirektoratet skal sammen med Kriminalomsorgsdirektoratet, Arbeids- og velferdsdirektoratet, Helsedirektoratet og Husbanken fortsette arbeidet for å videreutvikle samarbeidsstrukturen og stille nødvendige ressurser til utviklingsarbeid for helse-, utdannings- og velferdstjenester til innsatte i norske fengsler. Kriminalomsorgsdirektoratet har koordineringsansvaret for dette arbeidet. Formålet er å sikre at innsatte i fengsel mottar tjenester i henhold til sektorlovverk, basert på kunnskap om målgruppes behov og rettigheter, og ev. utvikling av nye tjenester eller løsninger.

Den nasjonale digitaliseringsstrategien

Fremtidens digitale Norge - Nasjonal digitaliseringsstrategi 2024-2030 peker ut regjeringens digitaliseringspolitikk fram til 2030. Alle offentlige virksomheter skal bidra til å realisere strategien. Det innebærer både å støtte opp under regjeringens tiltak og å innrette egen digitalisering slik at den bidrar til å nå strategiens mål. Samarbeid og samordning mellom sektorer og forvaltningsnivå er avgjørende for å lykkes, og skal bygge på prinsippene i strategien.

Datadeling er et særskilt prioritert område i kunnskapssektoren. Departementet ber Utdanningsdirektoratet om å utarbeide en plan for sitt arbeid med orden i eget hus og datadeling. Arbeidet med datadeling skal bygge på «felles spilleregler» og støtte opp under kunnskapen og tjenestene som er utviklet gjennom KUDAF-programmet (2020-2025). Sikt - Kunnskapssektorens tjenesteleverandør overtar i løpet av første halvår i 2026 oppgaven med koordinering og pådriverfunksjon for datadeling i kunnskapssektoren. Virksomhetenes plan for datadeling vil være et viktig grunnlag for virksomhetens samarbeid med Sikt på dette området.

Norsk formannskap i Nordisk Ministerråd 2027

I forbindelse med norsk formannskap i Nordisk Ministerråd i 2027 forventes Utdanningsdirektoratet å bidra i planleggingen av formannskapsprogrammet i 2026, samt gjennomføringen av programmet i 2027.

3. Tildeling av midler

Stortinget vedtok 18. desember 2025 bevilgningene på postene under Kunnskapsdepartementets kapitler i statsbudsjettet for 2026, jf. Innst. 12 S (2025–2026), Prop. 1 S (2025–2026). Departementet tildeler midlene som er angitt i dette tildelingsbrevet til direktoratet. Tildelingen innebærer at virksomheten har fullmakt til å disponere midlene innenfor beløpsrammene på hver enkelt post og til de formålene Stortinget har satt, slik disse er konkretisert i mål og resultatkrav i tildelingsbrevet.

Direktoratet skal gi styringsdokumenter til virksomheter de er delegert etatsstyring av i tråd med regelverket for økonomistyring i staten. Direktoratet skal tildele videre til disse virksomhetene innenfor de rammer som er tildelt direktoratet på budsjettkapitlene 222/3222. Videre skal direktoratet stille midler til disposisjon til statsforvalteren på barnehage- og grunnopplæringsområdet.

Disponeringen av budsjettet skal samsvare med føringer gitt i dette tildelingsbrevet og ta høyde for bundne midler som ikke nevnes særskilt i dette brevet. Virksomhetsleder har ansvar for å prioritere innenfor tildelt budsjetttramme, slik at mål og oppdrag for budsjettåret kan realiseres.

Utdanningsdirektoratet har fullmakt til å utgiftsføre betalt merverdiavgift på kap. 1633 *Nettoordning, statleg betalt merverdiavgift*, post 01 *Driftsutgifter, overslagsbevilgning*, jf. rundskriv R-116.

Det er i Finansdepartementets føringer for arbeidet med 2026-budsjettet generelt lagt til grunn følgende prisjusteringsfaktorer på utgiftspostene:

- 01-poster: 2,7 pst. (driftsutgifter utenom lønn)
- 21- og 22-poster: 3,6 pst.
- 45-poster: 3,5 pst.
- 50-poster: 3,6 pst.
- 60-poster: 3,7 pst.
- 70- og 80-poster: 3,6 pst.

Satser for lærlingtilskudd (basistilskudd I og II), som finansieres av rammetilskuddet til fylkeskommunene, skal videreføres nominelt for 2026. Tilskudd til verneverdige tradisjonshåndverksfag er økt med 2 mill. kroner, og satsene skal økes i tråd med bevilgningen.

Utdanningsdirektoratet publiserer satsene på Udir.no.

Alle beløp for tildelinger i dette kapitlet er oppgitt i 1 000 kroner dersom ikke annet er angitt.

3.1 Direktoratets driftsbevilgning og eksamensbevilgningen

Kap. 220 Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 3220)

Post	Betegnelse	Tildeling 2026
Post 01	Driftsutgifter	432 694
Post 21	Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70	282 239
Sum		714 933

Tildelingen på post 01 dekker lønn, godtgjørelser og drift av direktoratet. Tildelingen på posten inkluderer:

- En økning på 0,8 mill. kroner for å kompensere for feil prisjustering av et kutt i 2025.
- En reduksjon med 0,7 mill. kroner som oppfølging av regjeringens arbeid med mer effektive kontorleieavtaler for statlig virksomheter.

Kap. 3220 Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 220)

Post	Betegnelse	Tildeling 2026
Post 01	Inntekter fra oppdrag	2 782
Sum		2 782

Kap. 225 Tiltak i grunnsopplæringen

Post	Betegnelse	Tildeling 2026
Post 01	Driftsutgifter	30 457
Post 21	Spesielle driftsutgifter	146 209
Sum		176 666

Tildelingen på post 01 skal brukes til kompensasjon til statsforvalteren for å administrere sentralt gitt eksamen i grunnsopplæringen.

Tildelingen på post 21 dekker utgifter til sensur og klagesensur ved sentralt gitt eksamen i grunnsopplæringen.

3.2 Bevilgninger til virksomheter direktoratet har etatsstyringsansvar for

Kap. 222 Statlige skoler og fjernundervisningstjenester (jf. kap. 3222)

Post	Betegnelse	Tildeling 2026
Post 01	Driftsutgifter	160 293

Post 45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, kan overføres	2 056
Sum		162 349

Tildelingene omfatter:

- Drift av Åarjelsaemien Vierhtiesåafoe / Sørsamisk kunnskapspark
- Drift av Samisk videregående skole i Karasjok og Samisk videregående skole og reindriftsskole i Kautokeino.
- 1,5 mill. kroner på post 01.02 til en varig økning i husleien grunnet ombygging av Sørsamisk kunnskapspark.

Udir skal ha dialog med Sametinget om de statlige samiske virksomhetene, slik at Sametinget får god informasjon om hvordan disse virksomhetene oppfyller sitt samfunnsmandat.

Kap. 3222 Statlige skoler og fjernundervisningstjenester (jf. kap. 222)

Post	Betegnelse	Tildeling 2026
Post 02	Salgsinntekter	26 772
Sum		26 772

Tildelingen omfatter blant annet:

- Hjemskolenes betaling for fjernundervisning, betaling for kurs og voksenopplæring samt inntekter fra kantinesalg og hybelutleie.

3.3 Tilskuddsbevilgninger

Direktoratet skal forvalte tilskuddsordninger til de formål som framgår av retningslinjene for den enkelte tilskuddsordning. For alle nye ordninger må direktoratet utarbeide utkast til retningslinjer, med mindre noe annet er presisert under.

Kap. 220 Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 3220)

Post	Betegnelse	Tildeling 2026
Post 70	Tilskudd til læremidler, kan overføres, kan nyttes under post 21	93 268
Sum		93 268

Utdanningsdirektoratet skal utforme utkast til nye retningslinjer for tilskuddsordningen, som oppfølging av evaluering av ordningen. De nye retningslinjene skal fastsettes som forskrift.

Kap. 224 Tilskudd til freds- og menneskerettighetsentre

Post	Betegnelse	Tildeling 2026
Post 70	Freds- og menneskerettighetssentre	183 188
Sum		183 188

Tildelingen på posten skal fordeles som i tabellen nedenfor:

Tilskuddsmottakere	Tilskudd 2026
Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter	49 151
Falstadsenteret	32 099
Arkivet freds- og menneskerettighetssenter	23 248

Nansen Fredssenter	11 083
Narviksenteret	14 147
Raftostiftelsen	44 960
Stiftelsen 10. august	5 500
Antirasistisk Senter	3 000
Sum	183 188

Tildelingen omfatter:

- En økning på 1,5 mill. kroner til Stiftelsen 10. august. Dette er en videreføring av bevilgningen fra revidert budsjett for 2025.
- En økning på 3 mill. kroner til Antirasistisk Senter.

Om tilskuddet til Raftostiftelsen:

- En videreføring av tildelingen på 35 mill. kroner til utviding og oppgradering av Raftohuset. Tilskuddet knyttes til tilsagnsfullmakt på samlet 85 millioner kroner som departementet legger opp til å utbetale over tre år i 2024, 2025 og 2026. KD viser til brev til Udir datert 27. juni 2024 med vilkår for tilskuddet, som skal formidles videre til tilskuddsmottaker.

Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen (jf. kap. 3225)

Post	Betegnelse	Tildeling 2026
Post 60	Tilskudd til landslinjer	285 337
Post 62	Tilskudd til SFO i levekårsutsatte områder	142 000
Post 63	Tilskudd til samisk i grunnopplæringen	156 095
Post 64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge	273 003
Post 66	Tilskudd til skoleturer i forbindelse med handlingsplan mot antisemittisme	17 553
Post 67	Tilskudd til opplæring i kvensk eller finsk	10 115
Post 68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen	391 059
Post 69	Tiltak for fullføring av videregående opplæring	29 417
Post 74	Prosjekttilskudd	13 412
Post 75	Grunntilskudd	112 451
Sum		1 430 442

Om tildelingen på post 62:

- Posten er ny i 2026.
- Tilskuddet skal gå til 12 timer gratis SFO på 4. trinn i levekårsutsatte områder.
- Direktoratet og departementet må ha dialog om retningslinjene for tilskuddet.

Om tildelingen på post 63:

- Tildelingen øker med 30 mill. kroner som følge av endret utbetalingspraksis. Tilskuddet for høstsemesteret blir utbetalt i januar, i stedet for i desember, fra skoleåret 2025–26.
- Tildelingen øker med 2 mill. kroner som følge av at tilskudd til studiepermisjoner for videreutdanning i samisk og stipend for studier i samiske språk, øker tilsvarende.

Om tildelingen på post 68:

- Deler av bevilgningen skal finansiere drift av Desktop for skolen (DFS), som er et IKT-system for sikker bruk av digitale verktøy i opplæringen i kriminalomsorgen.
- Det pågår et arbeid med å utvikle en ny digital plattform for undervisning i norske fengsler. Piloten UTVEI ble startet våren 2023. Tildelingen er for 2026 økt med 6 mill. kroner til kvalitetssikring og arbeid for å finne en digital løsning som kan gi innsatte opplæring i tråd med rettighetene de har.
- Tildelingen er økt med 5,2 mill. kroner til utvidelse av Romerike fengsel og 4,2 mill. kroner for å dekke opplæringskostnader for seks nye plasser ved Ungdomsenhet øst på Eidsvoll.

Om tildelingen på post 69:

- Tilskudd til kvalifisering og formidling til lære plasser i videregående opplæring på 465,9 mill. kroner, jf. oppdrag 2022-019 innlemmes i fylkeskommunens rammer 2026.
- Departementet ber direktoratet om å rapportere på tilskuddet for 2025 i tråd med rapporteringen for 2022, 2023 og 2024, se vedlegg 1 for rapporteringsfrister. I tillegg viser vi til brev av 4. juni 2025 hvor direktoratet blir bedt om å lage et kunnskapsgrunnlag som vurderer måloppnåelse og resultater av tilskuddet fra det ble innført. Fristen for denne evalueringen er 20. mars 2026.
- Tildelingen innebærer 14,4 mill. kroner til forsøksordningen med tilskudd til bedrifter for å få flere voksne til å oppnå fagbrev. Udir har fått et eget oppdragsbrev om dette tilskuddet og tilhørende midler til evaluering på kap. 226 post 21.
- Tildelingen er økt med 15 mill. kroner for å videreføre tilskuddet til fleksible og desentraliserte tilbud innenfor yrkesfaglig videregående opplæring, som ble opprettet i 2025. Midlene skal fordeles på samme måte som i 2025.

Om tildelingen på post 74:

- Midler på kap. 225, post 74 utlyses med utgangspunkt i de mål som er angitt i Prop. 1 S (2025–2026) for Kunnskapsdepartementet. Direktoratet skal fatte vedtak om tilskudd og tildele midlene. Departementet er klageinstans. Det skal settes av en sum på 5 pst. av bevilgningen på posten til å håndtere klagesaker. Følgende føringer gjelder for 2026:
 - Midlene skal gå til prosjekter som skal bedre læringsmiljøet gjennom tiltak mot mobbing og prosjekter som stimulerer til økte leseferdigheter og leselyst.
 - Prosjektene som organisasjonene kan motta tilskudd for kan være ettårige eller gå over flere år, men med en maksimal tidsramme på tre år. Dette forutsatt at de oppfyller kravene i ordningen, og gitt Stortingets årlige budsjettvedtak.

Om tildelingen på post 75:

- Ordningen med grunntilskudd til organisasjoner har blitt søknadsbasert fra 2024, og bevilgningen skal innfri allerede gitte tilsagn. Bevilgningen er nominelt videreført i 2026

Kap. 3225 Tiltak i grunnopplæringen (jf. kap. 225)

Post	Betegnelse	Tildeling 2026
Post 04	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	176 687
Sum		176 687

Visse innenlandske utgifter til flyktninger kan ifølge statistikkdirektivene til OECD defineres som offentlig utviklingshjelp (official development assistance – ODA). Departementet legger til grunn at en del av bevilgningen på kap. 225, post 64, blir innrapportert som utviklingshjelp, og tilsvarende beløp blir foreslått bevilget på kap. 3225 post 04. Direktoratet må kreve refusjon av ODA-godkjente utgifter fra Utenriksdepartementet mot slutten av budsjettåret.

Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen

Post	Betegnelse	Tildeling 2026
Post 62	Tilskudd til skolebibliotek og bøker, kan nyttes under post 21	103 150
Post 63	Tilskudd til utstyr og læringsarenaer på 1.-10. trinn	190 920
Post 65	Tilskudd til skolemiljøteam og beredskapsteam	125 000
Sum		419 070

Om tildelingen på post 62:

- Tilskuddet økes med 53,1 mill. kroner i 2026. Ordningen blir utvidet til også å omfatte innkjøp av bøker til skolebibliotek. Innsats i levekårsutsatte område blir prioritert.

Om tildelingen på post 63:

- Dette er en videreføring og styrking av tilskudd til utstyr og læringsarenaer på 5.-10. trinn som tidligere lå på kap. 226, post 21, samtidig som ordningen blir utvidet til å omfatte 1.-4. trinn.
- Direktoratet og departementet må ha dialog om behov for justeringer i retningslinjene for tilskuddet som følge av at 1.-4. trinn inkluderes i ordningen.

Om tildelingen på post 65:

- 45 mill. kroner av tildelingen er til skolemiljøteam.
- 80 mill. kroner av tildelingen er til beredskapsteam. Dette er en videreføring og styrking av beredskapsteam på 10 mill. kroner som kom i revidert budsjett 2025. Tildeling vil skje i henhold til fastsatte kriterier.

Kap. 227 Tilskudd til særskilte skoler

Post	Betegnelse	Tildeling 2026
Post 63	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	49 020
Post 78	Tilskudd	225 847
Sum		274 867

Om tildelingen på post 63:

Tildelingen på posten skal fordeles slik:

Tilskuddsmottakere	Tilskudd 2026
Voksenopplæring i Sandefjord kommune	6 564
Fjellheimen leirskole	8 038
Den kommunale sameskolen i Snåsa	15 488
Den kommunale sameskolen i Målselv	17 930
Nordland fylkeskommune og Hamarøy kommune	1 000
Sum	49 020

Om tilskuddet til Fjellheimen leirskole: Tilskuddet i 2026 skal ikke avkortes dersom deltakerantallet i 2025 er lavere enn målkravet i retningslinjene for tilskuddet.

Om tilskuddet til de kommunale sameskolene i Snåsa og Målselv: I tillegg til driften av de kommunale sameskolene skal tilskuddet bidra til å dekke utgifter til skoleskyss ved den kommunale sameskolen i Målselv.

Om tildelingen på post 78:

Tildelingen på posten skal fordeles slik:

Tilskuddsmottakere	Tilskudd 2026
Den franske skolen i Oslo	49 619
Internatdriften ved Krokeide videregående skole	32 700
Internatdriften ved Feiring videregående skole	19 494
Røde Kors Nordisk United World College	45 777
Signo grunn- og videregående skole	43 845
Briskeby videregående skole	15 292
Opplæring i rusinstitusjoner	13 394
Lycée International de Saint-Germain-en-Laye	5 726
Sum	225 847

Om tilskuddet til Den franske skolen i Oslo: tilskuddet er økt med 5,6 mill. kroner som følge av at tiltaket i revidert budsjett for 2024 får helårseffekt.

Kap. 228 Tilskudd til private skoler mv.

Post	Betegnelse	Tildeling 2026
Post 70	Private grunnskoler, overslagsbevilgning	4 319 176
Post 71	Private videregående skoler, overslagsbevilgning	2 443 237
Post 72	Diverse skoler som gir yrkesrettet opplæring, overslagsbevilgning	177 890

Post 73	Private grunnskoler i utlandet, overslagsbevilgning	173 638
Post 74	Private videregående skoler i utlandet, overslagsbevilgning	27 438
Post 75	Private skoler med særlig tilrettelagd opplæring for elever med dokumenterte behov, overslagsbevilgning	633 622
Post 76	Andre private skoler, overslagsbevilgning	77 782
Post 77	Den tysk-norske skolen i Oslo, overslagsbevilgning	45 412
Post 78	Kompletterende undervisning	28 516
Post 79	Toppidrett	89 114
Post 81	Elevutveksling til utlandet	2 522
Post 82	Kapital- og husleietilskudd til private skoler	83 269
Post 83	Særtilskudd til Møbelsnekkerskolen, Plus-skolen og Hjerleid Handverksskole	5 377
Post 84	Redusert foreldrebetaling i skolefritidsordningen ved private skoler	148 387
Post 85	Særtilskudd til private kombinerte grunnskular	161 305
Sum		8 416 685

Tildelingen på post 70 inkluderer:

- 167,726 mill. kroner i overgangsordning

Tildelingen på post 71 inkluderer:

- 5,161 mill. kroner i særtilskudd til Kongshaug Musikkgymsnas
- 5,807 mill. kroner i særtilskudd til Oslo by steinerskole
- 3,198 mill. kroner i særtilskudd til Oasen videregående skole

Tildelingen på post 73 inkluderer:

- 8,691 mill. kroner i overgangsordning
- 40,907 mill. kroner til refusjon av utgifter til tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging
- 0,427 mill. kroner til overenskomst mellom Norge og Sverige

Tildelingen på post 74 inkluderer:

- 2,863 mill. kroner til refusjon av utgifter til tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging

Tildelingen på post 75 inkluderer:

- 2,934 mill. kroner for å dekke normale utskiftningskostnader til gratis læremidler i videregående opplæring
- 11,590 mill. kroner i husleietilskudd til navngitte skoler

Tildelingen på post 76 inkluderer

- 42,416 mill. kroner i fasttilskudd for kostnader ved skoledrift på skip

Tildelingen på post 77 inkluderer

- 20,585 mill. kroner i særskilt tilskudd

Tildelingen på post 79 inkluderer

- 0,410 mill. kroner i forvaltningstilskudd til Olympiatoppen
- Særtilskudd til navngitte private toppidrettsskoler

Toppidrettsskoler	Tilskudd 2026
Haugesund Toppidrettsgymnas	7 502
NTG Bodø	2 807
NTG Bærum	10 884
NTG Geilo	2 812
NTG Kongsvinger	4 623
NTG Lillehammer	8 388
NTG Tromsø	4 583
Telemark Toppidrettsgymnas	7 567
Wang Toppidrett Oslo	15 897
Wang Toppidrett Fredrikstad	5 803
Wang Toppidrett Hamar	6 334
Wang Toppidrett Stavanger	5 355
Wang Toppidrett Tønsberg	6 149
SUM	88 704

Om tildelingen på post 80:

- Tilskuddsordningen er avviklet i 2025-budsjettet.

Om tildelingen på post 81:

- Tilskuddet gjelder elevutveksling for skoleåret 2025–26.

Om tildelingen på post 83:

- Fordelingen mellom skolene ligger fast og tar utgangspunkt i godkjent elevtall ved skolene.

Tildelingen på posten inkluderer:

- 0,664 mill. kroner i særtilskudd til Møbelsnekkerskolen
- 2,323 mill. kroner i særtilskudd til Hjerleid Handverksskole
- 2,390 mill. kroner i særtilskudd til Plus-skolen

Om tildelingen på post 84:

- Videreføring av redusert foreldrebetaling for elever i SFO på 1. – 4. trinn og 12-timer gratis SFO for elever på 1., 2. og 3. trinn ved private skoler.

Om tildelingen på post 85:

- Særtilskuddet fordeles på de private kombinerte grunnskolene basert på elevtall.

Kap. 231 Barnehager

Post	Betegnelse	Tildeling 2026
Post 60	Toppet bemanning i barnehagene	800 000
Post 61	Tilskudd til økt pedagogtetthet og økt grunnbemanning i barnehager i levekårsutsatte områder	216 629
Post 63	Tilskudd til tiltak for å styrke språkutviklingen blant minoritetsspråklige barn i barnehage	150 300
Sum		1 166 929

Om tildelingen på post 63:

Midlene forvaltes i tråd med retningslinjer for tilskuddsordningen. Målet med tilskuddsordningen er at kommunene kan bidra til styrke språkutviklingen for minoritetsspråklige barn i barnehagen. Tilskuddet reduseres med 1/3 i 2026, som følge av at midler flyttes til en ny tverrsektoriell tilskuddsordning for forebyggende tiltak for barn og unge.

Kap. 253 Folkehøgskoler

Post	Betegnelse	Tildeling 2026
Post 70	Tilskudd til folkehøgskoler	1 153 213
Post 71	Tilskudd til Folkehøgskolerådet	7 161
Post 72	Tilskudd til Nordiska folkhögskolan	855
Sum		1 161 229

Om tildelingen på post 70:

- Ekstratilskuddet til Svalbard folkehøgskole øker med 1,5 mill. kroner som er en videreføring av tildelingen fra revidert budsjett 2025. Ekstratilskuddet i 2026 blir med dette 17,281 mill. kroner.

Om tildelingen på post 71:

- Tildelingen øker med 0,7 mill. kroner til et nasjonalt elevombud, som skal opprettes høsten 2026. Fra 2027 vil dette ha helårseffekt. Udir vil få et eget oppdragsbrev om opprettelsen av elevombudet, og skal ha arbeidsgiveransvar for ombudet.

3.4 Prosjektmidler**Kap. 201 Analyse og kunnskapsgrunnlag**

Post	Tildeling 2025
Post 21 Spesielle driftsutgifter	400
Sum	400

Om tildelingen:

- 400 000 kroner skal gå til direktoratets arbeid for EUs Eurydice-nettverk og kan gå til å dekke lønnskostnader for egne ansatte og kjøp av ekstern arbeidskraft. "Head of unit"-ansvaret ligger hos HKdir, og Utdanningsdirektoratet må derfor samarbeide med HKdir om Eurydice.

Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnsopplæringen

Post	Betegnelse	Tildeling 2026
Post 21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	657 150
Post 22	System for kompetanse- og karriereutvikling	1 683 156
Sum		2 340 306

Om tildelinger på post 21:

Tildelingen skal dekke:

- 120 mill. kroner til tilskudd til kommuner for innkjøp av fysiske lærebøker.
- 89 mill. kroner til oppfølging av tiltak i strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole. En del av tildelingen skal gå til prosjektet Enklere tilgang til informasjon i livshendelsen Alvorlig sykt barn.
- 51 mill. kroner til håndhevingsordningen for skolemiljøsaker
- 42,2 mill. kroner til arbeid med et trygt og godt skolemiljø.
- 39 mill. kroner til internasjonale undersøkelser.
- 35 mill. kroner til forskning og evaluering.
- 30 mill. kroner til nytt system for kvalitetsutvikling i skolen. Dette inkluderer skolemiljøundersøkelse, nye prøver med læringsstøttene formål og verktøy som skal erstatte kartleggingsprøver på 1. trinn.
- 30 mill. kroner til utvikling av nasjonalt program for praktisk læring slik det er beskrevet i Meld. St. 34 (2023-2024). Det innebærer blant annet å utvikle støtteressurser, kompetansetiltak, tiltak på vurderingsfeltet og utviklingsprosjekt der skoler får tilbud om å bli pilotskoler for mer praktisk læring og pilotskoler for økt fysisk aktivitet og fysisk aktiv læring. Pilotskolene skal bidra til kompetanseutvikling, erfaringsdeling og til å spre inspirasjon til andre skoler.
- 24 mill. kroner til kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av eksamen, jf. også tildeling på kap. 220, post 21.
- 20 mill. kroner til et tilskudd til samarbeid mellom SFO og kulturskolen, idrettslag og frivillige organisasjoner. Tilskuddet skal bidra til økt inkludering og bedre kvalitet i SFO.
- 20 mill. kroner til Nasjonalt senter for yrkesfag, jf. oppdrag 2025-06. Se også tiltak i regjeringens strategi for likestilling mellom kvinner og menn 2025-2030.
- 16,5 mill. kroner til satsingen på Dembra – Demokratisk beredskap mot rasisme og antisemittisme. 0,6 mill. kroner er til evaluering av Dembra.
- 15 mill. kroner til statistikk og indikatorutvikling.
- 11,8 mill. kroner til samisk fjernundervisning.
- 10,5 mill. kroner til Digilær.no – nasjonal plattform for nettbasert undervisning.
- 10 mill. kroner til innholdslister. Dette skal gå til utvikling av støttemateriell i form av innholdslister til læreplanverket for lærere.

- 10 mill. kroner til områdesatsingen i Groruddalen (2017–2026) innenfor programområdet Oppvekst og utdanning.
- 10 mill. kroner i tilskudd til svømmeopplæring.
- 10 mill. kroner til støtte til arbeid for elever med særlige behov, som lesevansker/dysleksi. Dette skal gå til tiltak for å gi bedre tilgang til tilrettelagde læremidler for elever med særlige behov, som lesevansker / dysleksi. Direktoratet må ha dialog med departementet om utforming av tiltakene.
- 10 mill. kroner til brukerundersøkelser.
- 9,5 mill. kroner til implementering av ny opplæringslov.
- 7,2 mill. kroner til ulike tiltak knyttet til nasjonale minoriteter og minoritetsspråklige. 2 mill. kroner skal gå til grunnskoleopplæring for romer i Lørenskog kommune.
- 5,5 mill. kroner i tilskudd til støttegruppen etter 22. juli. Tilskuddet skal styrke støttegruppens arbeid i forum med norske styresmakter og internasjonale aktører. Støttegruppen skal også bidra inn i formidlingsarbeidet om 22. juli, i samarbeid med 22. juli-senteret.
- 4 mill. kroner til læreplanforvaltning inkludert rammeplan for SFO.
- 4 mill. kroner til utvikling og innføring av modulstrukturerte læreplaner for voksne.
- 4 mill. kroner til WorldSkills Norway til å arrangere skole-NM og andre aktiviteter.
- 3 mill. kroner til Læreres vurderingskompetanse – Sluttvurdering.
- 3 mill. kroner i tilskudd til Stiftelsen Lenken.
- 2,5 mill. kroner til strategiplan for realfag.
- 2,1 mill. kroner til skolevalg.
- 2 mill. kroner til økt kompetanse for ansatte i SFO.
- 2 mill. kroner til internasjonalt arbeid.
- 1,35 mill. kroner til kvalitetsvurderingssystem for fag- og yrkesopplæringen.
- 1 mill. kroner til etatssamarbeidet (tidligere 0-24-samarbeidet).
- 1 mill. kroner til nasjonalt råd for studieforberedende utdanningsprogram.
- 0,5 mill. kroner til å styrke tilgangen på kompetanse i barnehage og skole for å ta imot nyankomne.
- 0,5 mill. kroner til områdesatsingen i Oslo Sør (2018–2026) innenfor programområdet Oppvekst og utdanning.

Om tildelingen på post 22:

Fra 2026 samles midlene til det helhetlige systemet for kompetanse- og karriereutvikling på grunnopplæringsområdet på post 22. KD viser til at utkast til forskrifter for tre nye tilskuddsordninger har vært på høring og skal fastsettes og tre i kraft fra 1. januar 2026. Tilskuddene til barnehage og skole skal ses i sammenheng og på tvers, selv om de tildeles fra to ulike budsjettposter. Videre vises det til omtale i Prop. 1 S for 2026 av viktige områder som kommuner, fylkeskommuner og private skoler oppfordres til å vurdere når de skal identifisere og prioritere kompetansetiltak for sine ansatte.

Tildelingen skal dekke:

- 977,4 mill. kroner til å finansiere vikar- og stipendordningene for å delta på videreutdanning våren 2026 og det nye tilskuddet til videreutdanning for ansatte i grunnskole, videregående opplæring og opplæring for voksne som vil gjelde fra høsten 2026. Tilskuddsmottakere er kommuner, fylkeskommuner og private skoler godkjent etter privatskulelova § 2-1. Tilskuddet fordeles etter objektive kriterier. Tilskuddet skal bidra til å dekke utgiftene som skoleeier har ved å gi deltakere permisjon med lønn.
- 331 mill. kroner til tilskudd til kollektiv kompetanseutvikling i barnehage og grunnskole. Tilskuddet består av de delene som har gått til grunnskole fra den tidligere desentralisert ordning for kompetanseutvikling og kompetanseløftet i spesialpedagogikk og inkluderende praksis.
- 118 mill. kroner til tilskudd til kollektiv kompetanseutvikling i videregående opplæring. Tilskuddet består av de delene som har gått til videregående opplæring fra tidligere desentralisert ordning for kompetanseutvikling og kompetanseløftet i spesialpedagogikk og inkluderende praksis, i tillegg til tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling i yrkesfaglærerløftet.
- 106 mill. kroner til rektorutdanning og modulbasert videreutdanning for skoleledere.
- 105 mill. kroner til utdannings- og rekrutteringsstipend. Midlene finansierer kompetansetiltak for ikke-kvalifisert undervisningspersonell og stipend for å rekruttere personer utenfor skolen.
- 38 mill. kroner til oppfølgingsordningen. Ordningen skal i 2026 videreutvikles for å bidra til bedre helhet og sammenheng i kvalitetsarbeidet i kommuner med svake resultater over tid.
- 7,8 mill. kroner til veiledning for nyutdannede lærere.

Kap. 230 Statlig spesialpedagogisk tjeneste

Post	Betegnelse	Tildeling 2026
Post 01	Driftsutgifter	50
Sum		50

Tildelingen gjelder:

- 0,05 mill. kroner til dekning av utgifter til nasjonal koordinator i direktoratet for *The European Agency for Special Needs and Inclusive Education*, internasjonalt samarbeid med mer.

Kap. 231 Barnehager

Post	Tildeling 2026
Post 21 Særskilte driftsutgifter	645 100
Sum	645 100

Tildelingen skal dekke:

- 444,2 mill. kroner til nytt helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling for ansatte i barnehage. KD viser til at utkast til forskrifter for to nye tilskuddsordninger har vært på høring og skal fastsettes og tre i kraft fra 1. januar 2026. Tilskuddene til barnehage og skole skal ses i sammenheng og på tvers, selv om de tildeles fra to ulike budsjettposter. Videre vises det til omtale i Prop. 1S for 2026 av viktige områder kommuner og private barnehager oppfordres til å vurdere når de skal identifisere og prioritere kompetansetiltak for sine ansatte. Tildelingen skal dekke:
 - 229,6 mill. kroner til tilskudd til kollektiv kompetanseutvikling i barnehage. Noe av dette skal gå til utviklingsmidler hos statsforvalterne. Ordningen består av tidligere regional ordning for kompetanseutvikling og den delen av kompetanseløftet i spesialpedagogikk og inkluderende praksis som har gått til barnehage. Midlene til grunnkompetanse er trukket ut av den nye ordningen og lagt i en egen ordning, se omtale under.
 - 151,7 mill. kroner til tilretteleggingsmidler for deltakere på videreutdanning våren 2026 og det nye tilskuddet til videreutdanning for ansatte i barnehagene som vil gjelde for deltakere som begynner på videreutdanning høsten 2026. Tilskuddet skal bidra til å dekke utgiftene barnehageeier har ved å gi deltakerne permisjon med lønn. Midlene blir fordelt forholdsmessig mellom de kommunale og de private barnehagene etter objektive kriterier. Deretter vurderer og prioriterer kommunen hvilke av de private barnehagene som får midler ut ifra deres behov.
 - 57,5 mill. kroner til styrerutdanning og modulbasert videreutdanning for barnehageledere.
 - 4,4 mill. kroner til veiledning av nyutdannede barnehagelærere.
 - 1 mill. kroner til nasjonalt forum for samisk språk og kultur i barnehage og skole
- 100 mill. kroner i støtte til grunnutdanning for ansatte i barnehager, bl.a. arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU).
- 43,2 mill. kroner til studieplasser på arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU)
- 15 mill. kroner til system for å følge med på og forbedre kvaliteten i barnehagesektoren, inkludert å hente inn statistikk, analyser og forskning
- 10,7 mill. kroner til arbeid for et godt barnehagemiljø
- 10 mill. kroner til bøker i barnehage. Den nasjonale lesesatsingen omfatter tilskudd til bøker i barnehage. Direktoratet og departementet må ha dialog om retningslinjene for tilskuddet.
- 8 mill. kroner til statsforvalteren for oppgaven med å føre tilsyn med enkeltbarnehager i særlige tilfeller, jf. Innst. 344 L (2015-2016)
- 4 mill. kroner til det nasjonale økonomiske tilsynet med private barnehager for bl.a. å ferdigstille nødvendige systemer til effektiv risikovurdering og tilsynsgjennomføring.
- 4 mill. kroner til oppfølging av rammeplanen for barnehage, inkludert samiske kompetansetiltak.
- 4 mill. kroner til implementering av nytt regelverk for psykososialt barnehagemiljø.
- 1 mill. kroner til statsforvalteren for oppgaven med å være klageinstans, jf. Innst 338 L (2015-2016)
- 1 mill. kroner til kvenske barnehagetilbud.

Kap. 258 Tiltak for livslang læring

Post	Betegnelse	Tildeling 2026
Post 21	Spesielle driftsutgifter <i>kan overføres</i>	4 000
Sum		4 000

Tildelingen gjelder:

- 4 mill. kroner til utviklingsløp for FOV-eksamen og tilpasse den til kandidatgruppen.

3.6 Fullmakter

Fullmakter i tilknytning til Stortingets budsjettvedtak

Departementet delegerer følgende fullmakter til direktoratet for budsjettåret 2026, jf. Innst. 12 S (2025–2026), jf. forslag til vedtak II nr. 1 og 2 og IV nr. 1 og 2 i Prop. 1 S (2025–2026) for Kunnskapsdepartementet:

- Overskride tildelingen på kap. 220, post 01 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3220, post 02
- Overskride tildelingen til oppdragsvirksomhet på kap. 220, post 21 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3220, post 01
- Overskride tildelingen på kap. 222, post 01 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3222, post 02
- Gi tilsagn om tilskudd ut over gitt tildeling, men slik at den samlede rammen for tilsagn ikke overstiger 90 mill. kroner på kap. 220, post 70, 85 mill. kroner på kap. 224, post 70, 13 mill. kroner på kap. 226, post 21 og 332 mill. kroner på kap. 226, post 22.
- Gi tilsagn om å utbetale 20 pst. av tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen over kap. 225, post 68 påfølgende budsjettår, når endelig regnskap foreligger.

Videredelegering av fullmakter delegert fra Kongen og Finansdepartementet

Departementet delegerer følgende fullmakter til direktoratet for budsjettåret 2025:

- Overskride tildelingen på 01 og 21-postene med inntil 2 prosent av bevilgningen mot tilsvarende merinntekter. Fullmakten må disponeres i tråd med vilkårene Finansdepartementet har satt i rundskriv R-110.
- Nettopostere ved utskifting av utstyr på post 01, slik at inntekter fra salg av brukt utstyr kan føres på post 01. Fullmakten må disponeres i tråd med vilkårene Finansdepartementet har satt i rundskriv R-110.
- Inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf. rundskriv R-110 fra Finansdepartementet. Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde anskaffelser til den ordinære driften av direktoratet. Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, ligger til grunn for håndteringen av leieavtaler.
- Inngå og si opp leieavtaler med Statsbygg for bygg der en statlig skole er bruker.

3.7 Disponering av budsjettmidlene for 2026

Direktoratet skal utarbeide disponeringsplan med grunnlag i Innst. 12 S (2025-2026) og Prop. 1 S (2025-2026) for Kunnskapsdepartementet, dette tildelingsbrevet og andre relevante

dokumenter. Planen skal vise planlagte disponeringer fordelt på tiltak. Talldelen skal suppleres med en tekstdel som gir forklaringer til disponeringen, og som viser hvilke forutsetninger disponeringen bygger på. Når det gjelder tilskudd, må planen angi hvor mye som er tenkt disponert til ulike formål, jf. retningslinjene for den enkelte tilskuddsordning.

Disponeringsplanen skal sendes departementet innen 15. mars 2026. Direktoratet må sørge for å ha en reserve på post 01 på kap. 220, 222 og 225 for å dekke uforutsette utgifter.

Departementet legger til grunn at de midler som stilles til disposisjon for direktoratet i 2026, danner grunnlag for direktoratets virksomhet. De midler som stilles til disposisjon skal utnyttes effektivt og målrettet. Direktoratet gis fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge midlene brukes i tråd med postens formål angitt i Prop. 1 S (2025–2026) og Innst. 12 S (2025–2026) for Kunnskapsdepartementet. Vesentlige avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og behov for vesentlige omdisponeringer skal alltid avklares med departementet.

Det skal fremgå av disponeringsplanen hvor mye som settes av til lønn og administrasjon på det enkelte tiltak under kapittel 226, post 21 og 22 og kapittel 231, post 21. I økonomirapport pr. 3. tertial skal det rapporteres på hvor mye som ble brukt til lønn og administrasjon på det enkelte tiltak. Det vises til punkt 7.1 Ansettelser i Virksomhets- og økonomiinstruks for Utdanningsdirektoratet vedrørende praksis for bruk av fagkapitler til lønn og administrasjon.

4. Fellesføringer

Fellesføringer for statlige virksomheter er besluttet av regjeringen og skal formidles til samtlige statlige virksomheter. Føringer i kap. 7.2 har KD gitt til samtlige virksomheter underlagt KD.

4.1 Fellesføringer for alle statlige virksomheter

Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Utdanningsdirektoratet skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av direktoratets kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet.

Utdanningsdirektoratet skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Direktoratet skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse.

Utdanningsdirektoratet skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2026 og det totale antallet ansettelser i virksomheten i 2026. Virksomheten skal også omtale utviklingen i 2026 sett opp mot det virksomheten har rapportert for 2025.

Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. Utdanningsdirektoratet skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Direktoratet skal i årsrapporten for 2026 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere.

Virksomheten skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2026 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

Fellesføringene for 2026 er de samme som for 2025. [Rundskriv D-1/25](#) med utdypende forklaring på hvordan fellesføringene skal forstås og hvordan resultatene skal framstilles i årsrapportene kan derfor brukes inntil videre. Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet vil tidlig i 2026 sende ut et oppdatert rundskriv.

4.2 Fellesføringer for virksomheter underlagt KD

Det forutsettes at Utdanningsdirektoratet holder seg oppdatert om trusselvurderinger fra nasjonale fagmyndigheter og støtter opp om hovedprioriteringene i Nasjonal sikkerhetsstrategi.

2026 markeres som Totalforsvarsåret, hvis mål er å styrke Norges evne til å forebygge og håndtere sikkerhetspolitiske kriser og krig. Kunnskapsdepartementet vil vurdere relevante aktiviteter som vil bidra til å oppnå målene for Totalforsvarsåret. Departementet oppfordrer også de underliggende virksomhetene til å vurdere slike aktiviteter innenfor eget ansvarsområde. Informasjon om Totalforsvarsåret publiseres fortløpende på dsb.no.

Styringsdokument for arbeidet med sikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor, revidert i 2025, skal ligge til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet, nasjonal sikkerhet og informasjonssikkerhet. Rapporteringskravene nedenfor gjenspeiler krav som stilles i styringsdokumentet.

Utdanningsdirektoratet skal i årsrapporten for 2026 rapportere om følgende:

1. Beskriv status for direktoratets arbeid med å få oversikt over egne verdier og avhengigheter med hensyn til nasjonal sikkerhet. Hvilke planer har virksomheten for oppfølgingen av dette arbeidet?
2. Når oppdaterte (og eventuelt reviderte) direktoratet sist sin ROS-analyse? Hvilke områder er identifisert som de med høyest risiko for virksomheten?
3. Beskriv de viktigste læringspunktene fra krise- og beredskapsøvelser som er gjennomført i 2026.
4. Redegjør for arbeidet med styringssystem for sikkerhet, herunder hvordan dette samordnes med ledelsessystem for informasjonssikkerhet og virksomhetsstyringen for øvrig. (jf. kap. 5 i styringsdokumentet).

5. Rapportering og resultatoppfølging

Samlet oversikt over rapporteringsfrister framkommer i vedlegg 2.

5.1 Rapportering om resultater

Direktoratet skal innen 15. mars 2027 utarbeide årsrapport for 2026. Årsrapporten skal inneholde relevant informasjon av betydning for departementets etatsstyring av direktoratet. Departementet viser til retningslinjer fra Finansdepartementet (R-115) og veileder fra Direktoratet for økonomistyring for innholdet i årsrapporten. Ut over nevnte retningslinjer og veileder, ber departementet om at omtalen av del III Årets aktiviteter og resultater skal inneholde:

- Vurdering av måloppnåelse på de mål som er satt for direktoratets virksomhet i kapittel 2 og for digitalisering som et særskilt satsingsområde. Rapporteringen på mål og satsingsområder må inneholde informasjon om status for tilstanden i sektor og vurderinger av om det er sannsynlig at direktoratets virkemiddelbruk har påvirket status. Selv om departementet er opptatt av styringsparameterne, er det viktig at direktoratet har en bred tilnærming til sin vurdering av måloppnåelse, og benytter relevant tilgjengelig informasjon, herunder evalueringer og forskning, for å gjøre analyser. Direktoratet må også gi en vurdering av hvordan det samlede virkemiddelapparatet tas i bruk for å nå målene og risiko for manglende måloppnåelse.
- En redegjørelse for oppgaver som direktoratet har sett seg nødt til å prioritere opp eller ned i løpet av 2026, og hva som ligger til grunn for dette.
- Oversikt over oppdrag som fortsatt er pågående og oppdrag som er avsluttede per 1.1.2027.
- Samlet vurdering av direktoratets styring av styret for de statlige samiske videregående skolene, Sørsamisk kunnskapspark og statsforvalterne.

Direktoratet må i årsrapporten redegjøre for status for likestilling i virksomheten i tråd med aktivitets- og redegjørelsesplikten. Endringer i likestillings- og diskrimineringsloven trådte i kraft 1. januar 2020, og innebærer at aktivitets- og redegjørelsesplikten for arbeidsgivere og offentlige myndigheter styrkes.

Arbeidsmiljøloven stiller krav om at det utføres et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten. Direktoratet skal i årsrapporten rapportere om mål, tiltak og resultater for området.

Direktoratet skal i årsrapporten redegjøre for sitt arbeid med å oppfylle bestemmelsene i lov om offentlige anskaffelser med forskrift.

Når det gjelder krav til årsavslutning av virksomhetens regnskap og frister for innrapportering til Direktoratet for økonomistyring, viser vi til det til årlig rundskriv fra Finansdepartementet (Rundskriv – Statsregnskapet – Årsavslutning og frister for innrapportering). Vi minner om at årsregnskapet med tilhørende redegjørelse skal inngå som del av direktoratets årsrapport. Departementet ber om at direktoratet i årsrapporten gir en kort redegjørelse for større avvik mellom tildelt beløp og regnskapsført beløp.

Se for øvrig eventuelle egne krav til rapportering på fellesføringer gitt i kapittel 4.

5.2 Rapportering om direktoratets underliggende virksomheter

Direktoratet skal innen 15. april 2026 utarbeide egne rapporter om underliggende virksomheter; statsforvalteren, sørsamisk kunnskapspark og styret for de statlige samiske videregående skolene.

Rapporten om statsforvalteren må gi en overordnet oppsummering av statsforvalterens årsrapporter. Oppsummeringen må ses i sammenheng med årsrapportene som skal sendes Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet i forkant av det årlige etatsstyringsmøtet for statsforvalteren, jf. nytt styringssystem for statsforvalteren fra 2017. Direktoratet skal også vurdere måloppnåelsen og bidra med innspill til endringer av styringen ved behov.

Rapportene skal gi grunnlag for departementets arbeid med budsjettproposisjonen for 2026 og inneholde informasjon av betydning for departementets styring av direktoratet.

5.3 Økonomirapporter og varsling om eventuelle avvik

For hver måned i 2026 skal direktoratet rapportere til det sentrale statsregnskapet på den måte og innen de frister som er fastsatt i rundskriv «Rapportering til Statsregnskapet for 2026» fra Finansdepartementet. Kopi av månedsrapporten til statsregnskapet sendes departementet (postmottak@kd.dep.no).

Direktoratet skal utarbeide økonomirapporter til departementet som følger:

- per 31. august 2026 med frist til departementet 25. september 2026, med prognose pr. 31. desember 2026 (2. tertialrapport).
- per 31. desember 2026 med frist til departementet 1. februar 2026. Samtidig med denne rapporten må direktoratet sende søknad om å overføre eventuelle ubrukte midler fra 2026 til 2027 (3. tertialrapport).

Rapporten per 31. august skal også inneholde rapportering om mål i henhold til kap. 2 i tildelingsbrevet:

- en foreløpig vurdering av måloppnåelse per 31. august og oppdatert risikovurdering
- framdrift og gjennomføring av prioriteringene under målet
- tiltak som er satt i verk eller vil bli satt i verk for å nå målene

Ved forventet mindreforbruk må det fremgå tydelig av rapporten hva som er årsaken til det forventede mindreforbruket og hvilke omdisponeringer direktoratet foreslår.

I rapporten per 31. desember må det fremgå tydelig hva som er merforbruk og mindreforbruk på hver enkelt post slik at opplysningene kan brukes til å forklare statsregnskapet. Ved mindreforbruk må det fremgå tydelig av rapporten hva som er årsaken til mindreforbruket.

Økonomirapportene skal angi regnskapsførte utgifter og inntekter etter kontantprinsippet, inkludert påløpt arbeidsgiveravgift. Rapportene skal vise hvordan regnskapet utvikler seg i forhold til budsjettrammen og direktoratets disponeringsplan. Rapporten skal forklare avvik og gi informasjon om korrigerende tiltak. Rapporten pr. 31. august 2026 skal inneholde ajourførte budsjettall (eventuelle overføringer fra 2024 og RNB) og skal vise prognose for forbruk (i prosent) pr. 31. desember. Denne rapporten inngår i grunnlaget for departementets utarbeidelse av omgrupperingsproposisjonen for 2026.

Uavhengig av tidspunktene for økonomirapporteringene, skal direktoratet informere departementet om vesentlige avvik i forhold til vedtatte planer eller tildelingsbrev straks direktoratet får kjennskap til slike avvik. Direktoratet må samtidig fremme forslag om mulige korrigerende tiltak.

5.4 Styringsdialogen

Styringsdialogen mellom Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet er forankret i Prop. 1 S og Stortingets behandling av denne, virksomhets- og økonomiinstruksen for Utdanningsdirektoratet samt regler for og bestemmelser om økonomistyring i staten. Departementets styringssignaler gir alltid skriftlig.

Kunnskapsdepartementet ønsker å avholde to etatsstyringsmøter med direktoratet i 2026:

- Etatsstyringsmøte med utgangspunkt i årsrapporten for 2025 finner sted 24. april 2026, kl. 9.00-12.00
- Etatsstyringsmøte med utgangspunkt i 2. tertialrapporteringen finner sted 23. oktober 2026, kl. 10.00-12.00.

Departementet kommer tilbake med dagsordener for møtene.

Det gjennomføres en evaluering av Udir i perioden 2025-2026. Departementet og direktoratet vil i etterkant av denne vurdere behovet for en større gjennomgang og revidering av Virksomhets- og økonomiinstruksen (VØI). Planene for denne prosessen blir lagt i samarbeid med direktoratet.

I 2026 vil departementet også ha dialog med Utdanningsdirektoratet om hensiktsmessig bruk av konsulent tjenester for drift og utvikling av direktoratets digitale tjenester, se fellesføring og rundskriv om dette.

Risikovurdering er en integrert del av departementets mål- og resultatstyring overfor direktoratet. I tillegg skal virksomheten foreta vurderinger av risiko i eget arbeid sett opp mot målene i dette tildelingsbrevet. Arbeidet skal forankres i øverste ledelse.

Risikovurdering og styring skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll, med følgende hovedelementer:

- Omtale og vurdering av risiko, sannsynlighet for avvik og konsekvenser av dette sett opp mot virksomhetens mål
- Omtale av hvilken risiko som kan aksepteres og eventuelt når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå
- Valg av aktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme

Dette skal være virksomhetens egne risikovurderinger. I etatsstyringsmøtene skal direktoratet redegjøre for sine risikovurderinger og hvordan disse ligger til grunn for styringstiltak. Departementet ønsker at direktoratet innsender oppdaterte risikovurderinger i forkant av etatsstyringsmøtet på våren.

Utdanningsdirektoratet skal på sine nettsider publisere styringsdokumentene i etatsstyringen i tråd med krav og frister i økonomiregelverket.

Vedlegg 1 Rapporteringsfrister i 2026

Tiltak	Frister
Økonomirapportering:	
Månedlig kassarapport til det sentrale statsregnskapet (kopi til KD)	15. i måneden etter
Tertialrapport per 31.12.2025	1. februar 2026
Tertialrapport per 31.08.2026	25. september 2026
Tertialrapport per 31.12.2026	1. februar 2027
Andre rapporteringstidspunkt:	
Oversikt over kontoplan, jf. Rundskriv R-102 fra Finansdepartementet	28. februar
Økonomirapport for 2025 og generell rapport for 2025 som inkluderer ulike tiltak og effekten av disse på tilskudd til kvalifisering og formidling til læreplasser i videregående opplæring	10. mars
Årsrapport 2025	15. mars
Rapport om tilskuddsforvaltning og tilskuddskontroll 2025. Departementet vil være i dialog med Udir om en ev. videreutvikling av tilskuddskontroll.	15. mars
Oppsummering av Udirs tilsyn med private skoler for 2025	15. mars
Oppsummering av Udirs tilsyn med økonomien i private barnehager for 2025	15. mars
Oppsummering av årsrapporter og budsjettforslag fra freds- og menneskerettighetssentre	15. april
Egne årsrapporter for 2025 om underliggende virksomheter	15. april
Oppsummering av statsforvalterens årsrapporter for 2025	15. april
Redegjørelse for Udirs system for internkontroll	31. august
Andre frister:	
Søknad om å få overført ubrukte midler fra 2025 til 2026	1. februar
Disponeringsplan for 2026	15. mars
Forslag om evaluering av tilskuddsordninger i 2026	1. august
Utarbeide nasjonale satser for offentlige tilskudd til barnehager 2027	30. september

Vedlegg 2 Innspill til budsjettarbeid

Statsbudsjettet 2026	
28. februar	Innspill til revidert nasjonalbudsjett for 2026. Dersom det på årsbasis forventes mer- eller mindreforbruk på budsjettposter der direktoratet har forvaltningsansvar, skal departementet varsles. Direktoratet kan også fremme satsingsforslag dersom det har oppstått nye forutsetninger etter at budsjettet for 2025 ble vedtatt av Stortinget.
25. september	Innspill til omgrupperingsproposisjonen/nysalderingen for 2026. Gjelder nødvendige og uforutsette endringer på regelstyrte poster samt mindre- og merbehov på rammestyrte poster.
10. oktober	Innspill til omgrupperingsproposisjonen/nysalderingen for 2026. Gjelder endringer under kap. 228 Tilskudd til private skoler, basert på elevtellingen per 1. oktober.
Statsbudsjettet 2027	
28. februar	Eventuelle innspill på saker som kan være aktuelle for kommuneproposisjonen for 2027 med tilhørende tekstbidrag.
25. mars	Forslag til disponering av kap. 220, post 21, kap. 226, post 21 og kap. 231, post 21 for 2026. Disponeringsplanene skal i utgangspunktet vise budsjettbehov for å videreføre eksisterende tiltak på samme nivå, og en beskrivelse av de ulike tiltakene som er finansiert over posten. Faglige råd om å styrke tiltak, forslag til nye tiltak eller avvikle/kutte tiltak skal synliggjøres og begrunnes særskilt. Det avtales et eget overleveringsmøte om denne leveransen.
25. april	Innspill til tekstomtale i statsbudsjettet for 2027 med mål, rapportering og tilstandsvurdering på kapitler og poster under programkategori 07.20 Grunnopplæringen og programkategori 07.30 Barnehager, og eventuelt andre poster direktoratet har fått tildelt midler over. Rapportering på tall og tekst for Svalbard folkehøgskole til Svalbardbudsjettet. Innspill til omtale av statsforvalteren budsjettproposisjonen for DFD i går i et eget løp, med egne frister.
30. april	Innspill til rammefordelingsforslag for budsjettet for 2026. Direktoratet skal varsle om behov for flytting av midler mellom kapitler/poster, anslagsendringer på regelstyrte budsjettposter (konsekvensjusteringer), behov for tilsagnsfullmakter mm.
15. juni	Tilbakemelding og kvalitetssikring på omtale av resultatrapportering i Prop. 1 S. Utkast til omtale sendes fra departementet til direktoratet minst to uker før fristen.
24. juni	Gi oversikt over elevtall som inngår i kriteriedata til Kommunal- og distriktsdepartementets beregninger i inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner.
28. juni	Ettersending av konsekvensjustering av tilskuddsposter for private skoler for 2026, basert på nye tilskuddssatser.

12. august	Tilbakemelding på fullført endelig kvalitetssikring av satser og bevilgningsforslag knyttet til postene på kap. 228 Tilskudd til private skoler.
September	Møte med orientering om budsjettforslag for 2027. Tidspunkt avtales nærmere.
Statsbudsjettet 2028	
1. august	Innspill til statsbudsjettet 2028. Leveransen skal gi en overordnet beskrivelse av utfordringer i barnehage, grunnskole og videregående, som utgangspunkt for videre dialog. Leveranse avtales nærmere i dialog med departementet.
30. oktober	Innspill til satsingsforslag for statsbudsjettet 2028. Dette inkluderer alle budsjettposter eller tiltak der direktoratet mener det er et økt budsjettbehov. Leveransen skal gi en overordnet beskrivelse av tiltak som kan avhjelpe prioriterte utfordringer, og på den måten være en oppfølging av leveransen 1. august.
1. desember	Innspill til teknisk justert budsjett for statsbudsjettet 2028.
1. desember	Innspill til budsjetttiltak og/eller forenklingstiltak, og da tiltak eller ordninger som direktoratet vurderer at bør fases ut eller skales ned.
15. desember	Innspill til underpostfordeling på 01-poster med prosentvis fordeling på underpost 1 Lønn og godtgjørelser og underpost 2 Varer og tjenester.

Vedlegg 3 Utdyping av oppdrag gitt i kap. 4

Dersom ikke annet er spesifisert sendes leveranser og rapportering knyttet til oppdragene til postmottak@kd.dep.no med kopi til etatsstyringsgruppen@kd.dep.no

Oppdrag gitt under mål 2

Oppdrag nr. 2026-01 Justering i læreplanen i kunst og håndverk	
Oppdrag:	Justering i læreplanen i kunst og håndverk
Frist:	Udir sender forslag til justert læreplan (høringsutkast) til KD 1.11.26 Frist for støtte og veiledning: Samtidig med at læreplanen skal tas i bruk, frist juni 2027.
Mål:	Mål 2: En opplæring som gir god læring, utvikling og danning.
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets gjeldende rammer.
Bakgrunn for oppdraget: I brev av mai 2022 anbefalte Utdanningsdirektoratet å utrede nærmere hvordan enkelte kompetansemål og innhold i kjerneelementer i kunst og håndverk kan justeres for å være bedre tilpasset blinde og sterkt svaksynte elever. I brev 29. juni 2022 fikk Udir klarsignal fra KD til å sette i gang en prosess for å vurdere nærmere om det er behov for å gjøre noen justeringer i læreplanen i kunst og håndverk. Juni 2024 mottok KD Udirs utredning og anbefalinger om opplæring i faget kunst og håndverk for elever med synsnedsettelse. Udir anbefaler blant annet å gjøre enkelte justeringer i læreplanen i kunst og håndverk. Det gjelder særlig kjerneelementene som omhandler håndverksferdigheter og visuell kommunikasjon og kompetansemål knyttet til disse, som gir noen ekstra utfordringer for tilrettelegging av opplæring og måloppnåelse for elever med synsnedsettelse. I tillegg anbefales det å utvikle støtte og veiledning til kunst og håndverkslærere som har elever med synsnedsettelse og som trenger ekstra tilrettelegging. Det trekkes fram at tegning er en sentral del av faget og vurderes at det bør det fortsatt være. Med justeringer legges det til grunn at begreper som fremmer tegneferdigheter og visuell kompetanse skal videreføres, for å ivareta sentral fagkompetanse i kunst og håndverk. Udir anbefaler at endringene gjøres i tekstene i Om faget og i kompetansemål som omhandler visuell kommunikasjon og tegneferdigheter.	
Beskrivelse av oppdraget: Udir skal: Justere læreplanen slik at den er bedre tilpasset elever med synsnedsettelse. Arbeidet skal bygge på vurderingene i Udirs utredning og deres anbefalinger i brev fra juni 2024. Hensikten med endringene er å utvide lærerens handlingsrom for å kunne ta i bruk alternative verktøy for elever med synsnedsettelse, slik at disse elevene kan oppnå en likeverdig kompetanse i faget.	

- Å utvikle støtte og veiledning om mulig tilrettelegging, bruk av hjelpemidler og tilpassede arbeidsmåter som kan bidra til at elever med synsnedsettelse eller andre funksjonsnedsettelse kan oppnå likeverdig kompetanse i kunst og håndverk i tråd med læreplanen.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Læreplanen skal fortsatt ivareta sentral fagkompetanse i faget kunst og håndverk, samtidig som den legger til rette for et større handlingsrom for å tilrettelegge opplæringen til elever med synsnedsettelse.

Læreplanen i kunst og håndverk må fortsatt følge samme logikk som andre læreplaner, og det må komme tydelig fram hva alle elever skal lære og hva som eventuelt er alternativer.

Oppdraget krever en bevisst gjennomgang av formuleringer i hele læreplanen og vurderinger av hvordan det er mulig å justere formuleringer som vil gjøre læreplanen bedre tilpasset elever med synsnedsettelse uten å fjerne krav til sentral fagkompetanse.

Udir bes vurdere om og i hvilken grad forslag til justeringer også kan ivareta elever med andre former for funksjonsnedsettelse sine behov.

Justeringer av innhold i læreplanen skal ses i sammenheng med utvikling av støtte og veiledning, og andre relevante virkemidler som kompetanseutvikling for lærerne og skolene.

Udir skal involvere Statped og relevante fagmiljøer både i læreplanprosessen og i utviklingen av støtte. I tillegg skal berørte parter inviteres til å gi innspill underveis.

Vi anbefaler også at den samiske parallelle likeverdige læreplanen i duodji følger samme prosess, og Udir må særlig involvere Sametinget i denne prosessen.

Vi ber Utdanningsdirektoratet foreslå en framdriftsplan med frister for arbeidet.

Framdriftsplanen må inkludere stoppunkter hvor Kunnskapdepartementet både får informasjon og kan ta de beslutningene som er nødvendige for framdriften

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen der det er relevant.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført skal det leveres til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no

Oppdrag nr. 2026-02 Utvikle individregistre over barn i barnehage og grunnskoleopplæring	
Oppdrag:	Utvikle individregistre over barn i barnehage og grunnskoleopplæring
Frist:	Plan for arbeidet sendes KD 23.01.2026.
Mål	1. En barnehage som gir en god start i livet. 2. En opplæring som gir god læring, utvikling og dannelse. 3. Trygge og gode barnehage- og skolemiljø. 4. Likeverdige barnehage- og opplæringstilbud.
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Vi viser til ekstra midler som ble tildelt på kap. 231, post 21, jf. Tillegg nr. 17 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2025 Justerte tildelinger som følge RNB m.m. Oppdraget gjennomføres ellers innenfor de rammer som følger av de årlige tildelingsbrevene.
Bakgrunn for oppdraget: Nasjonale myndigheter har ansvar for å skaffe pålitelige data til forskning og statistikk, slik at lokale og nasjonale myndigheter og de som arbeider i sektoren har pålitelig kunnskapsgrunnlag for å vurdere om det er behov for justeringer i politikk, regler, praksis og tiltak. God kvalitet og relevans i forskning og statistikk er viktig for styring og utformingen av utdanningspolitikken både på nasjonalt og lokalt nivå, og for utviklingen i praksisfeltet. Per i dag finnes det ingen nasjonal sammenstilling av individdata over barn i norske barnehager. Med unntak av tidspunktene for nasjonale prøver og ved avgang fra 10. trinn, mangler det også en nasjonal sammenstilling av opplysninger om elever i norske grunnskoler. Dagens løsninger gir mangelfulle data om flere viktige temaer i opplæringssektoren. Foreliggende data gir svært få muligheter til analyse av sammenhenger mellom ulike forhold i utdanningsløpet. Konsekvensen er at det foreligger et dårligere kunnskapsgrunnlag for å forbedre kvaliteten i barnehager og grunnskoler enn hva vi har behov for. Det er behov for individdata som kan bidra til bedre kunnskap om barn og unges utvikling og om betydningen av tilbudet de får i barnehager og skoler. Vi trenger blant annet bedre nasjonale data om barnehagetilbud og skolefravær. En rekke ekspertutvalg og offentlige utvalg (bl.a. Nordahl-gruppen, Østbergutvalget og Stoltenbergutvalget) har pekt på dette behovet. Stortingets lovvedtak 69 (2024-2025) gir lovvhjemmel til å opprette individregistre i tråd med Prop. 131 L (2024-2025). Det endelige forslaget som fikk tilslutning i Stortinget, er et justert forslag etter tilbakemeldingene som kom i høringen.	
Beskrivelse av oppdraget: Del 1: Fremdriftsplan for arbeidet Vi ber Udir utarbeide en fremdriftsplan for arbeidet (del 2, 3 og 4). Planen skal inneholde forslag til frister for viktige milepæler samt forslag til statusmøter med departementet underveis i arbeidet. Del 2: Tiltak som kan bidra til likere fraværshåndtering og kvalitet i fraværdata	

Vi ber Udir foreslå tiltak som kan bidra til likere fraværsføring og god kvalitet i fraværdata som skal samles inn i et individregister, og levere et forslag med alternativer til hvordan dette eventuelt kan reguleres og rammes inn. Forslagene bør sees i sammenheng med fraværsføring i videregående opplæring. Formålet er å legge til rette for en mest mulig ensartet og enkel praksis for føring av fravær i grunnskolen, som støtter god oppfølging av elever og skolemiljø, og samtidig minimere administrativt merarbeid for ansatte på skolene.

Del 3: Utarbeide forslag til forskriftsendringer

Vi ber direktoratet om å utarbeide forslag til nødvendige endringer i forskriftene til opplæringsloven, privatskoleloven og barnehageloven. Direktoratet bes om å vurdere og gi en anbefaling om behovet for ny høring, og eventuelt å gjennomføre høring, oppsummere høringen og gi anbefalinger om endringer i forskriftene.

Forslag til forskriftsendringer skal ta utgangspunkt i departementets høringsnotat 30. september 2024 om forslag til lov- og forskriftsendringer for å kunne opprette individregistre over barn i barnehager og barn i grunnskoleopplæring og de føringene som følger av Prop. 131 L (2024–2025) og Stortingets behandling. Vi ber i tillegg om at direktoratet vurderer behovet for andre forskriftsendringer.

Del 4: Etablere individregistre over barn i barnehage og grunnskoleopplæring

Vi ber Udir utvikle individregistre over barn i barnehage og grunnskoleopplæring, i tråd med [Prop. 131 L \(2024-2025\)](#) og Stortingets [lovvedtak 69 \(2024-2025\)](#).

Det skal utarbeides lett tilgjengelig informasjon til befolkningen om hva slags data som samles inn, hvorfor, og hvordan personvernet ivaretas. Det skal benyttes tekniske løsninger som sikrer dataminimering, tilgangskontroll og kryptering, og som reduserer risikoen for datalekkasjer. Det må også etableres systemer og rutiner for å sikre de registrertes rettigheter, jf. omtale i Prop. 131 L (2024–2025) kap. 2.6.5. Se ellers mer om personvernabøtende tiltak under «føringer for hvordan oppdraget skal utføres».

Informasjonen som samles inn i registrene skal komme barn i barnehager og i grunnskoleopplæring til gode. Opplysningene i registrene skal bare brukes til å utarbeide statistikk og forskning, ikke til saksbehandling eller annet som angår enkeltindivider. All behandling av dataene skal utføres med høy etisk bevissthet og respekt for personvernet, og dataene kan kun utleveres til Statistisk sentralbyrå. Personvernabøtende tiltak er avgjørende, som for eksempel tydelige regler for tilgang og bruk av dataene, og er beskrevet i Prop. 131 L.

Deloppdrag 4 innebærer etablering av to registre:

Del 4 – 1: Etablere individregister for barn i grunnskoleopplæring

Registret skal inneholde følgende opplysninger som skal framgå av forskrift til opplæringsloven og forskrift til privatskoleloven:

- fødselsnummer eller D-nummer
- skoletilhørighet og organisasjonsnummer eller privat grunnskoleopplæring i hjemmet, jf. opplæringsloven § 22-5
- startdato og sluttdato
- trinn og klasse
- fravær i dager og timer
- plass i SFO-tilbud for elever på 1. til 4. trinn, avtalt oppholdstid og redusert foreldrebetaling

Direktoratet bes om å tilrettelegge for at rapporteringsplikten for kommuner og private skoler kan tre i kraft og å gi en anbefaling for ikrafttredelsestidspunkt.

Del 4 – 2: Etablere individregister for barn i barnehage

Registret skal inneholde følgende opplysninger som skal framgå av forskrift til barnehageloven:

- fødselsnummer eller D-nummer
- barnehagens adresse, organisasjonsnummer og foretaksnummer
- startdato og sluttdato
- avtalt oppholdstid
- redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid grunnet familiens inntekt

Direktoratet bes om å tilrettelegge for at rapporteringsplikten for kommuner og private barnehager kan tre i kraft og å gi en anbefaling for ikrafttredelsestidspunkt.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Utdanningsdirektoratet skal involvere SSB tidlig i utføringen av oppdraget. Departementet forventer også at Utdanningsdirektoratet gjennomfører veiledningssamtaler med Datatilsynet.

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen der det er relevant.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført sendes enten beskjed om at oppdrag er utført eller det som skal eventuelt skal leveres til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og anders-lie.hagen@kd.dep.no. Oppdragets del 1 sendes innen 23.01.2026.

Oppdrag gitt under mål 5

Oppdrag nr 2026-3 Om å avgi ressurser til deltakelse i innsatsgruppen for det målrettede samfunnsoppdraget Ingen barn og unge utenfor!

Oppdrag:	Om å avgi ressurser til deltakelse i innsatsgruppen for det målrettede samfunnsoppdraget Ingen barn og unge utenfor!
Frist:	05. januar 2026
Mål:	Gode lag rundt barnet og eleven
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget skal gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer

Bakgrunn for oppdraget:

Regjeringen har igangsatt samfunnsoppdraget ”Ingen barn og unge utenfor!”, som fram mot 2035 skal jobbe for å inkludere flere barn og unge mellom 0-29 år i utdanning, arbeid og samfunnsliv, jf. Meld. St. 28 (2024–2025) Tro på framtida – uansett bakgrunn

(oppvekstmeldinga) og Meld. St. 5 (2022–2023) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032.

Som en del av samfunnsoppdragets struktur skal det opprettes en partnerskapsgruppe og en innsatsgruppe. Partnerskapet skal ha det strategiske og retningsgivende ansvaret. Innsatsgruppen skal ha det operative ansvaret og rapporterer til det nasjonale partnerskapet. Partnerskapet skal gi regjeringen råd og anbefalinger om behov for endringer i dagens virkemidler og strategier for å nå målene for samfunnsoppdraget, samt gi status for måloppnåelse. Partnerskapets forslag behandles i departementene på vanlig måte. Kjernegruppen for utsatte barn og unge (KUBU) koordinerer forankringen i regjeringen for større prosesser der flertallet av departementene er involvert eller innsats under de prioriterte temasakene i KUBU.

En sentral forutsetning for å lykkes er at barn og unge selv kommer til orde og deler sine erfaringer om hva som fungerer og hva som ikke fungerer. Derfor skal barn og unge involveres aktivt i alle deler av arbeidet. I tillegg skal innsatsgruppen, partnerskapet og de ansvarlige departementene sørge for tilstrekkelig medvirkning av berørte brukergrupper og andre parter på systemnivå.

Forskningsrådet skal være vertsinstitusjon for innsatsgruppen. Det vil bli utarbeidet mandat for begge gruppene.

Beskrivelse av oppdraget:

Vi ber Udir avgi ressurser som skal bidra inn i innsatsgruppens arbeid fra årsskiftet 2025/2026. Utvelgelsen skal baseres på kunnskap om fagområdene, forvaltningskunnskap, prosesser og innovative arbeidsmåter. Organiseringen vil bli evaluert.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Stillingsprosenten som avgis til innsatsgruppen bør ses i forhold til gruppens samlede behov og i forhold til de andre deltagende direktoratene.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført sendes enten beskjed om at oppdrag er utført eller det som skal eventuelt skal leveres til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no, sofie-stenkjar.hansen@kd.dep.no og mme@kd.dep.no innen 05.01.2026.

Oppdrag nr. 2026-4 Oppdrag om utredning av roller og ansvar i forebygging av barne- og ungdomskriminalitet

Oppdrag:	Oppdrag om utredning av roller og ansvar i forebygging av barne- og ungdomskriminalitet
Frist:	Frist for delleveranse 1: oktober 2026 Frist for delleveranse 2: 1. juni 2027
Mål:	Gode lag rundt barnet og eleven

Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets gjeldende rammer.
Bakgrunn for oppdraget: Barn og unge som begår kriminalitet, og særlig de som gjentatte ganger begår kriminalitet, har ofte sammensatte utfordringer og vokser opp i familier med betydelige levekårsproblemer, og opplevelser av omsorgssvikt og vold i hjemmet. Tidlig innsats er avgjørende for å hindre og snu et negativt utviklingsforløp, og krever målrettede forebyggende tiltak og koordinert oppfølging av barnet, familien og nærmiljøet av relevante offentlige tjenester på ulike nivåer. Kommunene har et lovpålagt ansvar for forebyggende arbeid rettet mot barn og unge, fordelt på flere sektorlover. Selv om dette ansvaret også omfatter kriminalitetsforebygging, fremstår denne delen av ansvaret uklar og krevende å få tak på for kommunene. Riksrevisjonens rapport fra 2025 viser til at det mangler en omforent forståelse av roller og ansvar i det forebyggende arbeidet på kommunalt nivå. Det varierer hvor langt kommunene har kommet i arbeidet med forebyggende plan slik barnevernsloven § 15-1 legger opp til, samt hvorvidt slike planer er integrert i kommunenes overordnede planverk. Riksrevisjonen fremhever viktigheten av at kommunene ivaretar sitt ansvar for det forebyggende arbeidet overfor barn og unge og at det øvrige tjenesteapparatet forstår sin rolle og tar sitt ansvar for tidlig innsats. Riksrevisjonens rapport viser til at silotenkning og fragmentert samarbeid mellom sektorer, går på bekostning av helhetlig tenkning og samarbeid på tvers i det forebyggende arbeidet. Det kan føre til at barn og unge ikke får nødvendig oppfølging. Rapporten peker også på svake styringssignaler fra sentrale myndigheter og mangel på faglige retningslinjer, noe som utfordrer tjenestene og svekker kommunenes evne til å forebygge og følge opp barn og unge i risikozonen. Etatssamarbeidet har allerede fått i oppdrag å utarbeide veiledning om kommunenes forebyggende ansvar på oppvekstområdet (Oppdrag 2024-t2:7). I tillegg mottok etatene i mai 2025 en spesifisering av oppdraget, der KUBU ber etatene vise hvordan tiltakene som skal presenteres i delleveranse 2 også vil bidra til å forebygge barne- og ungdomskriminalitet. Departementene vurderer at dette oppdraget gir et godt utgangspunkt for å styrke det forebyggende arbeidet. I lys av de utfordringene som blant annet fremheves i Riksrevisjonens rapport, ser departementene samtidig behov for en særskilt vurdering av roller og ansvarsforhold knyttet til forebygging av barne- og ungdomskriminalitet. På denne bakgrunn gir KUBU-departementene etatssamarbeidet et tilleggsoppdrag om å utrede roller og ansvar i det forebyggende arbeidet mot barne- og ungdomskriminalitet. Departementene viser samtidig til stormøtet mellom KUBU-statsrådene og etatssamarbeidet 16. oktober, hvor det ble varslet at styringsdokumentene for 2026 vil legge særlig vekt på forventninger om tverrsektorielt samarbeid og informasjonsdeling i etatenes kriminalitetsforebyggende arbeid. Tilleggsoppdraget gis i tråd med dette styringssignalet.	
Beskrivelse av oppdraget: Etatssamarbeidet bes om å utrede roller og ansvar på statlig, kommunalt og fylkeskommunalt nivå knyttet til barn og unge som står i fare for å begå, utnyttes til eller har begått kriminalitet. Utredningen skal omfatte en helhetlig oversikt og vurdering av hvordan oppgaver, ansvar og virkemidler er organisert, med sikte på å identifisere eventuelle overlapp, uklarheter eller mangler i oppfølgingen av barn og unge i risikozonen, samt deres familier. Det skal utredes hvordan ansvarsfordeling og roller for forebygging av barne- og ungdomskriminalitet mellom ulike aktører, herunder kommunale, statlige aktører og politiet,	

er regulert i dag. Utredningen skal vurdere om gjeldende reguleringer er tilstrekkelig tydelige og helhetlige, og om det er behov for forenklinger eller justeringer i regelverket for å tydeliggjøre, samle eller styrke det kriminalitetsforebyggende ansvaret. Etatene bes særskilt om å vurdere behovet for regelverksendringer, herunder om kommunens ansvar bør lovfestes eller om det er behov for nye plikter. Utredningen skal identifisere og skille mellom ønsket og uønsket variasjon i regelverkenes innretning og omfang, med sikte på å sikre en mer konsistent og effektiv innsats på tvers av sektorer.

Første del av utredningsarbeidet skal inneholde en kartlegging/helhetlig oversikt av roller og ansvar på statlig, kommunalt og fylkeskommunalt nivå knyttet til forebygging av barne- og ungdomskriminalitet, herunder roller og ansvar for barn og unge som står i fare for å begå, utnyttes til eller har begått kriminalitet.

Andre del av utredningsarbeidet skal inneholde en vurdering med forslag til aktuelle tiltak.

Som en del av oppdraget skal statsforvalters rolle vurderes. Utredningen skal ta utgangspunkt i allerede etablerte strukturer, som politiråd i kommunene og SLT-modellen. Etatene bes om å gå i dialog med og involvere relevante aktører etter behov. Som en del av utredningen skal det foreslås tiltak som kan bidra til å styrke koordineringen der det i dag finnes mangler.

I tillegg til Udir vil oppdraget inngå i tildelingsbrevene for 2026 til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Helsedirektoratet, Arbeids- og velferdsdirektoratet, Sekretariatet for konfliktrådene, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, Politidirektoratet og Kriminalomsorgsdirektoratet.

Etatssamarbeidet utgjør prosjektgruppen for oppdraget, med Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet som leder. Rapportering på oppdraget gis til KUBU-departementene gjennom virksomhetsstyringskanalen til Barne- og familiedepartementet.

Formålet med oppdraget er å sikre at kommuner og andre relevante aktører har en tydelig forståelse av roller og ansvar, nødvendig kompetanse og et godt grunnlag for samordning og tidlig innsats i forebyggingen av barne- og ungdomskriminalitet. Målet er å bidra til at barn og unge i risikozonen får helhetlig og koordinert oppfølging.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal ses i sammenheng med relevante pågående og planlagte tiltak, og der det er hensiktsmessig, bygge videre på disse. Dette inkluderer blant annet:

- Forebyggingsoppdraget (Oppdrag 2024-t2:7)
- Tett individuell oppfølging (én-til-én-oppfølging) og beredskapsteam
- Ekspertgruppen som skal utrede tverrfaglig samarbeid og informasjonsdeling på individnivå for å forebygge bedre. Utredningen skal være klar sommeren 2026.
- Oppfølgingen av Storberget-rapporten.

Departementene vil holde dialog med etatene om relevante tiltak knyttet til dette.

I tråd med utredningsinstruksen skal etatssamarbeidet vurdere økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser av de foreslåtte tiltakene.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført skal det leveres til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og mme@kd.dep.no innen 01. oktober 2026 og 1. juni 2027.

Oppdrag 2026-5 Pedagogiske ressurser om vold - opplæring, forebygging og håndtering av vold og overgrep

Frist:	Fase 1: 31.12.2026 Fase 2: 31.12.2027
Mål	• Mål 3: Trygge og gode barnehage- og skolemiljø. • Mål 4: Likeverdige barnehage- og opplæringstilbud • Mål 5: Gode lag rundt barna og eleven
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer i 2026. Direktoratet vil melde inn eventuelle budsjettbehov for 2027 basert på behovskartleggingen i 2026.

Bakgrunn for oppdraget:

Dette oppdraget er forhåndsvarslet i tildelingsbrevet til Udir for 2024 og 2025 som en oppfølging av opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024-2028) og omtales også som tiltak i handlingsplan mot negativ sosial kontroll og æresmotivert vold (2025-2028).

I opptrappingsplanen mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024–2028) og handlingsplanen mot negativ sosial kontroll og æresmotivert vold (2025-2028) er regjeringen opptatt av at vold og overgrep mot barn og unge er et alvorlig og omfattende samfunnsproblem som rammer både enkeltindivider og hele familier. Det kan ha langvarige konsekvenser for barns fysiske og psykiske helse, deres utvikling, skolegang og framtidige livsmuligheter. Vold og overgrep kan skje i hjemmet, i institusjoner eller digitalt, og inkluderer både fysisk, psykisk og seksuell mishandling. Vold kan forekomme mellom jevnaldrende og fra voksne til barn.

I Meld. St. 7 (2024–2025) Om seksuell trakassering, som er den første sammenstillingen av kunnskap om omfang av seksuell trakassering på tvers av samfunnsområder omtales flere undersøkelser som peker på at det er skjedd en endring i ungdoms seksualkultur og at ungdom i omfattende grad opplever å utsettes for ulike former for seksuell trakassering og overgrep og at dette har økt betraktelig for både gutter og jenter fra 2015 til 2023. Barn og elever skal lære om kropp, kjønn, grenser og seksualitet og hvordan de kan få hjelp om de er utsatt. Lærere må derfor ha trygghet og kompetanse rundt opplæring i disse temaene. Det kan være aktuelt å videreutvikle ressursen, som gir støtte til undervisning om kjønn og seksualitet: [Om denne støtteressursen | udir.no](#)

Å forebygge og avdekke vold og overgrep tidlig er avgjørende for å sikre trygghet og omsorg for alle barn. Vi vet fra omfangsstudier at det i snitt er flere barn og elever i hvert klasserom og

barnegruppe som er utsatt: 1 av 5 blir utsatt for psykisk vold, 1 av 10 er utsatt for gjentatt fysisk vold og 1 av 20 for seksuelle overgrep². Barn som utsettes for vold har rett til beskyttelse, og ansatte i skole, SFO og barnehage kan ha en viktig rolle i å oppdage og forebygge slike forhold. For å kunne ivareta barnas trygghet, må ansatte ha kunnskap om risikofaktorer og tegn på vold, ulike former for vold, hvordan de skal håndtere mistanke, og hvilke rutiner som gjelder for å melde bekymring. Kompetanse på dette området styrker både barnas rettssikkerhet og de ansattes trygghet i rollen som omsorgspersoner og fagpersoner.

I Meld. St. 13 (2024–2025) Forebygging av ekstremisme, som ble lagt fram i mars 2025, er ett av tiltakene at «Regjeringen vil bidra til at skolene får god tilgang til pedagogiske ressurser for å øke kompetansen hos ansatte på forebygging av ekstremisme og radikalisering».

I høringen av NOU 2024:3 foreslår Utdanningsdirektoratet å inkludere oppfølging av tiltak om å styrke kompetansen innen forebygging av radikalisering og ekstremisme for ansatte i skolen, i denne planlagte/varslede ressursen på voldsfeltet.

Kunnskapsdepartementet ber Utdanningsdirektoratet om å bidra til at eiere, ledere og ansatte i barnehager, skoler og SFO får oversiktlig tilgang til pedagogiske ressurser på voldsfeltet. Hensikten er å øke kompetansen hos ansatte i barnehager, skoler og SFO om å forebygge og håndtere bekymringer rundt ulike former for vold og overgrep.

Utdanningsdirektoratet skal gjøre tilgjengelig og eventuelt utvikle nye pedagogiske ressurser. Disse ressursene kan støtte og bidra til kompetanse for eiere, ledere, ansatte, barn og elever rundt ulike former for vold, og informere om hvordan barn og elever kan få hjelp dersom de blir utsatt for vold eller seksuelle overgrep. Dette inkluderer støtte på tre områder:

- a) Opplæringen av barn og elever: Kompetanse til å gi opplæring i tråd med rammeplanen og læreplan på tema som kjønn, vold, grenser, seksualitet, overgrep.
- b) Relasjonskompetanse: Hvordan snakke med og følge opp barn og unge man er bekymret for.
- c) Avverging og oppfølging: Hvordan samarbeide med andre tjenester slik at utsatte barn og elever får den hjelpen og støtten de skal ha

Direktoratet skal legge en bred forståelse av voldsfeltet til grunn for arbeidet, herunder negativ sosial kontroll og æresmotivert vold, seksuell vold, samt ekstremisme og radikalisering.

Oppdraget avgrenses mot § 13-4 Fysiske inngrep for å avverje skade m.m, men inkluderer avdekking og forebygging av vold og overgrep fra ansatt mot barn/elev generelt.

Oppdraget vil gå over flere faser.

I 2026 vil direktoratet

- a) tilgjengeliggjøre og eventuelt utvikle ressurser til barnehager
- b) gjennomføre en behovskartlegging og forankringsprosess knyttet til utarbeidelse av støtteressurser til skole og SFO.

I 2027 vil direktoratet tilgjengeliggjøre, og eventuelt utvikle ressurser til skoler og SFO.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

² [NKVTS Rapport 4-19](#)

Utviklingen av pedagogiske ressurser på voldsfeltet må ses i sammenheng med andre relevante tiltak og oppdrag, og bygge på Udirs erfaringer med andre veilednings- og støtteressurser som støtter opp om skolenes arbeid på feltet. Arbeidet skal skje i samarbeid med Helsedirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet.

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen. Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles slik at det kan vurderes nærmere.

Vi ønsker å holdes informert om det videre arbeidet med ressursen, og ha dialog om hvordan ressursen kan utformes. Tone Kristin Eng og Elisabeth Bratt vil være kontaktpersoner fra Kunnskapsdepartementet. Ta kontakt dersom dere har spørsmål eller trenger å diskutere oppdraget med oss.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført sendes beskjed om at oppdrag er utført til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og tone-kristin.eng@kd.dep.no og elisabeth.bratt@ innen 01.05.2026.